

@up

Περιοδική Έκδοση
Πανεπιστημίου Πατρών

3η περίοδος
τεύχος 24
Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2025

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

@UP: ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ-ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ

Κατερίνα Κωστίου – Γιάννης Παπαθεοδώρου (Τμήμα Φιλολογίας)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πάνος Αλεξόπουλος (Τμήμα Ιατρικής)

Μαρία Αργυροπούλου (Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού)

Φιλιώ Βογιαντζή (Μονάδα Οικονομικής & Διοικητικής Υποστήριξης Ε.Λ.Κ.Ε.)

Ελένη Ζαγγανά (Τμήμα Γεωλογίας)

Χρυσή Καραπαναγιώτη (Τμήμα Χημείας-Σχολή Θετικών Επιστημών)

Βασίλης Μανουσάκης (Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών)

Κυριάκος Σγάρμπας (Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Φιλιώ Βογιαντζή

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Pencilcase

ΜΟΝΙΜΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Κώστας Βασιλόπουλος (Μεταπτυχιακός Φοιτητής, Τμήμα Ιατρικής)

Βασιλική Γεραντώνη (Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Ελένη Κόλλια (Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Χαρά Λαγού (Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Γεωργία Λαλιώτη (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

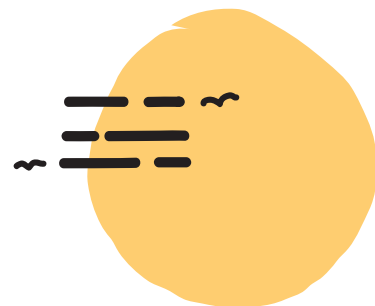
Αγγελική Ματράκα (Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Κώστας Παπανδρικόπουλος (Μεταπτυχιακός Φοιτητής, Τμήμα Φιλολογίας)

Ματίνα Παρασκευά (Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Αγάπη Συλεούνη (Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Κοντσέτα-Μαρία Φρέρη (Φοιτήτρια, Τμήμα Επιστήμης των Υλικών)

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

Νίκος Αβούρης, Μαρία Αργυροπούλου, Παναγιώτα Αχαμνού, Απόστολος Βανταράκης, Δημήτρης Βούρτσης, Μάρω Γαλάνη, Μαρία Γεωργάκη, Ελένη Γεωργουδάκη, Δημήτρης Ζαγοραίος, Κατερίνα Κωστίου, Έλλη Λεμονίδου, Εμμανουέλα Μαγριπλή, Δημήτρης Μπαλτάς, Γεώργιος Ι. Ξυδόπουλος, Δήμητρα Παπαδημητρίου, Βασίλης Παπαδόπουλος, Γιάννης Παπαθεοδώρου, Αριστοφάνης Στεφάτος, Μαρίνα Τριανταφυλλίδη, Χρήστος Χρυσανθόπουλος, Up-ων

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Συντάκτες της ύλης

Upatras Photo Gallery

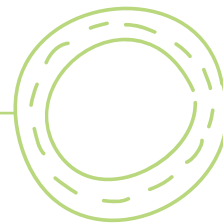
Pexels.com / Unsplash.com / rawpixel.com

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

newsletter@upatras.gr

Ενυπόγραφα άρθρα και συνεντεύξεις δεσμεύουν μόνον τους συντάκτες τους. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση οποιουδήποτε μέρους της ύλης του @Up, αρκεί να είναι ακριβής και να αναφέρεται η πηγή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

EDITORIAL

ΛΟΥΚΕΤΑ — [ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΩΣΤΙΟΥ & ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ](#) (4)

Η ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΧΡΟΝΙΑΣ — [ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΗ κ. Χ. ΜΠΟΥΡΑ](#) (6)

UP-ΟΨΕΙΣ

ΖΗΣΕ ΣΑΝ «CONTENT», ΠΕΘΑΝΕ ΣΑΝ «STORY» — [UP-ΩΝ](#) (8)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Η ΤΡΙΠΛΗ ΒΑΡΔΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΓΡΑΦΟΥΜΕ ΣΤΟ LINKEDIN. ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ «ΑΟΡΑΤΗΣ» ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ — [ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Γ. ΑΧΑΜΝΟΥ](#) (10)

ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ — [ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΝΤΑΡΑΚΗΣ & ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΜΑΓΡΙΠΛΗ](#) (12)

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ — [ΝΙΚΟΣ ΑΒΟΥΡΗΣ](#) (14)

ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΘΟΔΩΡΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟ 4Ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΑΙΓΙΟΥ «ΘΟΔΩΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ» — [ΕΛΛΗ ΔΕΜΟΝΙΔΟΥ & ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ](#) (16)

ΟΔΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΓΑΕΑ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ / ΟΔΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΟΒCD – ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (2022–2025) — [ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ](#) (17)

«TRUE – TRUE TREE UNDER THE MOON». Η «ΤΡΑ 10+1» ΚΑΙ Η ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟ — [ΜΑΡΩ ΓΑΛΑΝΗ](#) (19)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ-ΕΜΠΛΟΥΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ — [ΕΛΕΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΔΑΚΗ & ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΞΥΔΟΠΟΥΛΟΣ](#) (20)

UP-ΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ — [ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΟΥΡΤΣΗ ΣΤΗ ΜΑΡΙΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ](#) (23)

UNIVERCITY

TO WELCOME TO UP 2025 (25)

ALUMNI

«ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΟΤΡΑΤΑ ΣΕ ΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ ΣΤΟ ΜΠΕΡΓΚΕΝ!» — [ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ ΣΤΕΦΑΤΟΥ ΣΤΗ ΜΑΡΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΗ](#) (26)

«...Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ» — [ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΑΓΟΡΑΙΟΣ](#) (30)

ΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΕΣ-ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

«ΣΥΝΕΒΗ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ» ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΙΚΡΟΑΦΗΓΗΣΗΣ

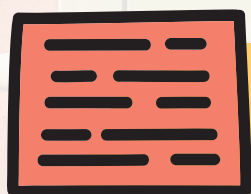
«ΛΥΤΡΩΣΗ» — [ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ](#) (33)

«Η ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΤΙΚΙΑ ΤΟΥ ΑΔΗ» — [ΜΑΡΙΝΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ](#) (34)

«ΥΠΟΘΕΣΗ ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ» — [ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ](#) (35)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ (36)

Editorial

ΛΟΥΚΕΤΑ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΩΣΤΙΟΥ - ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Οι σχολικές μονάδες που έκλεισαν φέτος πέρασαν το, έτσι κι αλλιώς, σοκαριστικό περσινό όριο: τα 762 κλειστά σχολεία έγιναν 766. Εάν μάλιστα συνεχιστεί η ίδια αυξητική τάση στο δημογραφικό πρόβλημα, υπολογίζεται πως μέχρι το 2035 θα έχουν «εξαφανιστεί» από τα σχολεία περίπου 430.000 μαθητές: το 1/3 του σημερινού μαθητικού πληθυσμού. Δίπλα στα σημερινά κλειστά σχολεία θα προστεθούν πολλά ακόμη, ενώ η ίδια «δημογραφική αλυσίδα» θα επηρεάσει και τον φοιτητικό πληθυσμό των πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της χώρας. Δεν υπάρχει αμφιβολία πως το δημογραφικό δεν είναι πρόβλημα του μέλλοντος αλλά ένα πρόβλημα του παρόντος. Στην Ελλάδα, προφανώς οι πρώτες ενδείξεις παρουσιάστηκαν μέσα στην πρόσφατη οικονομική κρίση όταν χιλιάδες Έλληνες αλλά και χιλιάδες μετανάστες έφυγαν από τη χώρα, αναζητώντας καλύτερες συνθήκες εργασίας και αξιοπρεπούς διαβίωσης. Ταυτόχρονα, όσοι νέοι άνθρωποι συνεχίζουν να ζουν στη χώρα, επιλέγουν συνειδητά την ατεκνία: στη δεκαετία 2011-2023, οι γεννήσεις υπολείπονται των θανάτων κατά 390.000 άτομα. Όλοι ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες επιβεβαιώνουν ότι το δημογραφικό εξελίσσεται ταυτόχρονα σε ένα νέο «εθνικό πρόβλημα».

Συχνά, ωστόσο, η επίσημη ορολογία («εθνικό πρόβλημα») επιλέγεται προκειμένου να αποκρύψει, ή, έστω, να υποβαθμίσει, τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές όψεις του. Το δημογραφικό δεν είναι ένα πρόβλημα που προέκυψε από κάποιες τυχαίες επιλογές της «νέας γενιάς». Ακόμη και όταν-παλαιότερα- στη χώρα, οι δείκτες της φτώχειας ήταν αρκετά ψηλότεροι, η τεκνογονία δεν είχε υποστεί τέτοια υποχώρηση. Επομένως, η ανασφάλεια των νεότερων γενεών και η αμφιθυμία των νέων ζευγαριών ως προς την προοπτική της οικογένειας θα πρέπει να αναζητηθεί στην αρνητική επίδραση ορισμένων άλλων παραγόντων. Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε πολλούς από αυτούς αλλά, εντέλει, οι περισσότεροι συμπυκνώνονται σε δύο λέξεις: «κοινωνικό κράτος». Αυτό είναι που εξασφαλίζει υποστήριξη σε ζητήματα στέγασης, εγκυμοσύνης, νοσοκομειακής περίθαλψης, γονεϊκών αδειών, δωρεάν βρεφονηπιακών σταθμών κλπ. Δεν είναι τυχαίο ότι τα λουκέτα αφορούν κυρίως τα Νηπιαγωγεία και κατόπιν ακολουθούν τα Δημοτικά.

Επιπλέον, το δημογραφικό πρόβλημα συνοδεύεται και από ένα οξύ διαγενεακό χάσμα: το 51% των εκπαιδευτικών στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι άνω των 50 ετών, ενώ μόλις 1% είναι κάτω των 30 ετών. Αντίστοιχα, στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, το 67,5% είναι πάνω από 50 ετών, ενώ μεσοσταθμικά η ηλικία των «αναπληρωτών/τριών» αντιστοιχεί περίπου στα 40 έτη. Το ίδιο φαινόμενο εντοπίζεται και στο Πανεπιστήμιο. Σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες πλέον οι καθηγητές και οι καθηγήτριες συχνά φτάνουν να έχουν μισό αιώνα διαφορά με τους/τις μαθητές/τριες και τους/τις φοιτητές/τριές τους.

Σε μεγάλο βαθμό, επίσης, το δημογραφικό σχετίζεται με τον βαθμό (αλλά και τον τρόπο) με τον οποίον η ελληνική πολιτεία αντιμετωπίζει τις μεταναστευτικές αλλά και τις μειονοτικές κοινότητες. Αν ρίξει κανείς μια προσεκτική ματιά στα στοιχεία, θα δει ότι τα σχολεία που πλήττονται άμεσα είναι τα μειονοτικά σχολεία (βλ. Ανατολική Θράκη), ενώ, την ίδια ώρα, υποχωρεί και η διαπολιτισμική εκπαίδευση στα αστικά κέντρα. Θα ήταν όμως λάθος να θεωρήσουμε ότι η μετανάστευση θα μπορούσε να λειτουργήσει απλώς ως ένα «ισοζύγιο γεννήσεων» σε μια χώρα που γερνάει. Αυτή η αντίληψη, που δυστυχώς ακούγεται συχνά, αναπαράγει ένα συγκαλυμμένο ρατσισμό και μια βιοπολιτική εργαλειοποίηση. Οι μετανάστες, άλλωστε, ως κοινότητες ασκημένες στον αγώνα της επιβίωσης, είναι πολύ περισσότεροι και πολύ ταχύτερα προσαρμοσμένοι στην κινητικότητα και στην αναζήτηση νέων προοπτικών σε άλλες χώρες.

Σύμφωνα με όλα τα πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, η Ελλάδα υπολείπεται σε όλα τα επιμέρους πεδία του δημογραφικού προβλήματος. Ο εθνικός πληθυσμός γερνάει και μειώνεται, η εργασία υψηλής αλλά και στοιχειώδους εξειδίκευσης δεν υποστηρίζεται από το ανάλογο ανθρώπινο (εγχώριο και μεταναστευτικό) δυναμικό, η πολιτισμική επιλογή της «προσωπικής ζωής» οδηγεί σε αναβολή ή και ματαίωση της σύστασης οικογένειας και της γέννησης παιδιών, ενώ, σύντομα θα προκύψουν και ζητήματα που θα αφορούν και τη γεωπολιτική ισχύ της χώρας. Με άλλα λόγια, το δημογραφικό δεν είναι ένα «εκπαιδευτικό» πρόβλημα αλλά ένα πολιτικό πρόβλημα, που ζητά επείγουσες λύσεις μακράς διάρκειας. Φέτος υποδεχόμαστε τους φοιτητές και τις φοιτήτριές μας με την ελπίδα να απαιτήσουν από τα κόμματα, από τους εκπαιδευτικούς θεσμούς αλλά και από τα εργασιακά περιβάλλοντα λύσεις για τη νεανική ζωή τους και όχι υποσχέσεις μακροβιότητας για το «προσδόκιμο» της γεροντικής ηλικίας τους.

Η ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΧΡΟΝΙΑΣ...

ΟΠΩΣ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΤΟ @UP ΦΙΛΟΞΕΝΕΙ
ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΗ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΠΟΥΡΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ & ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΥ ΞΕΚΙΝΑΕΙ

1. Η χρονιά που πέρασε ήταν η πρώτη της δεύτερης θητείας σας. Κι αυτή η χρονιά υπήρξε εξαιρετικά δραστήρια και έντονη όσον αφορά τις δράσεις της Πρυτανείας. Ποια θεωρείτε σημαντικότερα επιτεύγματά σας το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026;

Ήταν μια χρονιά γεμάτη προκλήσεις και αρκετά προβλήματα. Αναμφίβολα η νέα διοικητική λειτουργία του Πανεπιστημίου με το Συμβούλιο Διοίκησης και η επιλογή νέων Κοσμητόρων ήταν ένας σταθμός. Το μεγάλο πρόγραμμα ριζικών ανακαινίσεων στις Φοιτητικές Εστίες μας, 40 δωμάτια στο Μεσολόγγι και τα πρώτα 102 στο Ρίο (από τα συνολικά 204) και η έναρξη της κατασκευής του νέου φοιτητικού εστιατορίου αποτέλεσαν σημαντικές δράσεις. Οι νέες θέσεις μελών ΔΕΠ ήταν μια ανάσα για την εκπαιδευτική και ερευνητική διαδικασία. Επίσης μια σειρά από μικρές και μεγάλες παρεμβάσεις σε όλες τις Πανεπιστημιούπολεις μας σε συνδυασμό με το σχεδιασμό του Welcome UP 2025 χαρακτήρισαν τη χρονιά. Ακόμα η μεγάλη χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης 7,5ΜΕ για εκπαιδευτικό και ερευνητικό εξοπλισμό ήταν μια σημαντική βοήθεια. Η στελέχωση της Ισότιμης Πρόσβασης για την στήριξη των φοιτητριών και φοιτητών μας θα βοηθήσει σημαντικά. Μια σειρά χρηματοδοτήσεων από ΕΣΠΑ της ΠΔΕ και κεντρικά μας επιτρέπει να γίνουν μια σειρά κρίσιμων και χρήσιμων παρεμβάσεων. Ήταν σημαντική η λήξη της δικαστικής εκκρεμότητας για τις εκλογές του Συμβουλίου Διοίκησης από το Συμβούλιο της Επικρατείας, με την οποία απόφαση έκλεισε οριστικά ο οποίος κύκλος αμφισβήτησης. Τέλος, η εμφάνιση του Πανεπιστημίου μας στις διεθνείς κατατάξεις μάς επιτρέπει να είμαστε αισιόδοξοι για το μέλλον.

2. Το δημόσιο πανεπιστήμιο βρίσκεται σε μια κρίσιμη φάση: Από τη μια το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας μας, από την άλλη τα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Το μέλλον διαγράφεται δύσκολο, τουλάχιστον για κάποια τμήματα. Πώς πιστεύετε ότι πρέπει να πορευτεί το Πανεπιστήμιό μας;

Είναι ακριβώς έτσι και θα συμπλήρωνα την άκριτη ανωτατοποίηση των ΤΕΙ το 2019 και την ύπαρξη δεύτερης Πολυτεχνικής Σχολής στη Πάτρα. Πιστεύω πως ο ακαδημαϊκός και ερευνητικός χάρτης της χώρας πρέπει να συζητηθεί συνολικά χωρίς φοβίες αλλά με όρους μέλλοντος και επιβίωσης. Επίσης χρειάζεται μια συνολική αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών, δημιουργία ξενόγλωσσων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών και ένας οδικός χάρτης για την εισαγωγή της Τεχνητής Νοημοσύνης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η λειτουργία των μη κρατικών Πανεπιστημίων είναι μια νέα μεγάλη πρόκληση για τα Δημόσια Πανεπιστήμια, που σε συνδυασμό με το Δημογραφικό πρόβλημα απαιτούν μεγάλη προσπάθεια και από την Πολιτεία αλλά και από τα Πανεπιστήμια. Η προσέλκυση ξένων φοιτητριών και φοιτητών μοιάζει να είναι μια λύση και προς αυτή την κατεύθυνση εργάζεται το Πανεπιστήμιο Πατρών.

3. Η Πάτρα αντιμετώπισε πρόσφατα μια μεγάλη καταστροφή. Το Πανεπιστήμιο φάνηκε έτοιμο να αντιμετωπίσει την έκρυθμη κατάσταση και να συνδράμει την πόλη. Πώς αυτό έγινε εφικτό;

Η Πάτρα τον Αύγουστο αντιμετώπισε δύσκολες στιγμές λόγω των πυρκαγιών. Το ίδιο το Πανεπιστήμιο έγινε στόχος τριών ταυτόχρονων εμπρησμών, αλλά τα καταφέραμε και μάλιστα βοηθήσαμε τις πυροσβεστικές δυ-

νάμεις παρέχοντας νερό τις κρίσιμες στιγμές του Αυγούστου όταν η κατάσταση ήταν δύσκολη. Με σχέδιο, προσπάθεια και επαγρύπνηση κατορθώσαμε να αποτρέψουμε τη καταστροφή. Θέλω εδώ να ευχαριστήσω το προσωπικό μας που έδειξε ετοιμότητα και κατορθώσαμε να μην έχουμε καταστροφές. Τέλος το Πανεπιστήμιο μας σε συνεργασία με την ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟ και τη ΓΕΦΥΡΑ ΑΕ πήρε πρωτοβουλία για μια δράση αιμοδοσίας και αναδάσωσης στην περιοχή με τις εθελοντικές ομάδες του.

4. Υπάρχει κάποιος στόχος ο οποίος παρά τις προσπάθειές σας δεν υλοποιήθηκε τη χρονιά που πέρασε;

Η διασύνδεση της περιοχής με το Πανεπιστήμιο δεν είναι αυτή που επιθυμώ. Παρόλο που το Πανεπιστήμιο έχει κάνει βήματα χρειάζεται να κάνει περισσότερα. Το ίδιο όμως πρέπει να κάνει η περιοχή και οι φορείς της. Το Πανεπιστήμιο απάντησε θετικά σε κάθε αίτημα των φορέων. Από την άλλη μεριά όμως η περιοχή δεν είναι φιλική για τις/ους φοιτήτριες/ές. Τα ενοίκια είναι πολύ ακριβά και τα εισιτήρια στα λεωφορεία το ίδιο. Πρέπει οι φορείς της περιοχής, Δήμοι και Περιφέρεια, να αντιγράψουν καλές πρακτικές από άλλες περιοχές και να επιδοτήσουν τα εισιτήρια. Επίσης η Περιφέρεια πρέπει να ανακοινώσει τη χρηματοδότηση μέσω ΕΠΑ και ΕΣΠΑ για το Πανεπιστήμιο έτσι ώστε να γίνει προγραμματισμός. Ένα βήμα παραπέρα θα είναι η δημιουργία ειδικού άξονα χρηματοδότησης για τα Πανεπιστήμια. Η χρηματοδότηση των υποδομών και του εξοπλισμού πρέπει να προχωρήσει άμεσα. Το ίδιο οι συντηρήσεις των οδών Παπανδρέου και Ιπποκράτους, όπως επίσης οι εργασίες για το Βιολογικό Καθαρισμό και τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης στην Πανεπιστημιούπολη στο Ρίο. Έργα κρίσιμα που αφορούν και το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Πατρών. Επίσης η ενεργός συμμετοχή και στήριξη των φορέων στο Welcome UP είναι ζητούμενο. Τέλος οι δωρεές και οι χορηγίες θα είναι σημαντικά βήματα στήριξης για υποτροφίες και αγορά ερευνητικού και εκπαιδευτικού εξοπλισμού και τη δημιουργία επώνυμων εδρών. Το Ίδρυμα Α. Μεντζελόπουλος, ο κ. Π. Μάμμος και άλλοι έχουν δείξει το δρόμο που πρέπει να βρει μιμητές.

5. Ποιοι είναι οι σημαντικότεροι στόχοι σας για την νέα ακαδημαϊκή χρονιά;

Η διεκδίκηση νέων θέσεων μελών ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και διοικητικού προσωπικού για την ενίσχυση του Πανεπιστημίου. Μια σειρά από ενέργειες για τη μεγαλύτερη διασύνδεση της περιοχής με το Πανεπιστήμιο. Η υλοποίηση έργων Ενεργώ Εξοικονομώ σε κτίρια του Πανεπιστημίου, οι παρεμβάσεις που χρηματοδοτεί το Πράσινο Ταμείο και μικρές και μεγάλες παρεμβάσεις που βελτιώνουν την καθημερινότητα της Πανεπιστημιακής Κοινότητας. Η δημιουργία ξενόγλωσσων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών για την προσέλκυση φοιτητριών/ών και η διεκδίκηση πόρων για την ανανέωση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού εξοπλισμού θα είναι στις προτεραιότητες της νέας χρονιάς.

UP Fest
Welcome to **UP** powered by **ΔΕΗ**
Fest

ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΠΡΩΤΟΕΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

#weareUp2025 **ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΙΣΟΔΟΣ**

*** ΤΕΤ. 8/10**
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΓΑΣΠΑΡΑΤΟΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ / ΠΑΡΚΟ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΑΛΚΙΝΟΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΠΕΜ. 9/10
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ / ΠΑΡΚΟ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (ΠΑΙΔΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ)
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΔΕΛΗΚΟΥΡΑΣ (ΠΑΙΔΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ)
ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΡΡΗΣ (ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ)
ΘΟΔΩΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (ΟΠΙΣΘΟΔΡΟΜΙΚΟΙ)

ΠΕΜ. 9/10
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΑ ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΗ
ΣΚΗΝ. ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΑΡΛΟΥ

ΠΑΡ. 10/10
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ / ΠΑΡΚΟ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΕΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ / ΠΑΡΚΟ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ
TECHDREAMERS' PARTY
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΣΑΒ. 11/10
ΠΑΤΕΡΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΝΙΚΟΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΟΓΛΟΥ -
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΤΣΙΡΑΣ
ΜΑΖΙ ΤΟΥΣ:
ΒΥΡΩΝ ΤΣΟΥΡΑΠΗΣ
ΑΝΔΡΙΑΝΑ ΑΧΙΤΖΑΝΟΒΑ

+ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 8/10 ΣΥΝΑΥΛΙΑ
x ΑΓΡΙΝΙΟ 10/10 ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΝΕΜΙΑ

Η εικόνα έχει αναχθεί σε υπέρτατη εξουσία. Ένας αόρατος κυρίαρχος μοιάζει να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο υπάρχουμε, σχετιζόμαστε και αυτοπροσδιοριζόμαστε. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δεν λειτουργούν πια απλώς ως πλατφόρμες επικοινωνίας ή ανταλλαγής πληροφοριών· αποτελούν ένα «εργοστάσιο» παραγωγής ταυτότητας ή τον ναό μιας νέας θρησκείας όπου το «φαίνεσθαι» έχει αναγορευθεί σε απόλυτο δόγμα. Ο καθένας μας συμμετέχει σε αυτή τη λειτουργία ταυτόχρονα ως πιστός, ως λειτουργός και ως θυσία: το πρόσωπο υποχωρεί, το προφίλ αναλαμβάνει, η ζωή απογυμνώνεται από την πυκνότητά της και μετατρέπεται σε αναλώσιμο περιεχόμενο.

Ο Γκυ Ντεμπόρ μίλησε ήδη από το 1967 για την «Κοινωνία του θεάματος»¹ στην οποία οι κοινωνικές σχέσεις αποτυπώνονται σε εικόνες. Αν τότε το θέαμα περιέγραφε την αυξανόμενη δύναμη της αναπαράστασης, σήμερα μπορούμε να πούμε ότι το θέαμα έχει πια κυριαρχήσει στην καθημερινότητά μας. Δεν πρόκειται δηλαδή για μια ζωή που καταγράφεται σε εικόνα αλλά για μια ζωή που παράγεται αποκλειστικά προκειμένου να αποτυπωθεί. Ο καφές δεν πίνεται για την απόλαυσή του αλλά για να φωτογραφηθεί· το ηλιοβασίλεμα δεν βιώνεται αλλά «ανεβαίνει»· ο ίδιος ο έρωτας σκηνοθετείται για την κάμερα. Η μνήμη αντικαθίσταται από το story και η εμπειρία μεταφράζεται απευθείας σε περιεχόμενο. Αν κάτι δεν έχει καταγραφεί μοιάζει σαν να μην υπήρξε ποτέ.

Αυτό που ο Μπωντριγιάρ ονόμασε *simulacres*² (προσομοιώσεις που όχι απλώς αναπαριστούν αλλά υποκαθιστούν το πραγματικό) εντοπίζεται στην πιο ακραία του εκδοχή στην ψηφιακή εποχή. Η εικόνα δεν είναι πλέον αντίγραφο του πραγματικού αλλά είναι το ίδιο το πραγματικό. Το φίλτρο δεν κρύβει την ατέλεια αλλά κατασκευάζει μια νέα κανονικότητα, την οποία όλοι αποδέχονται. Η selfie δεν απεικονίζει το πρόσωπο αλλά το επινοεί. Το προφίλ δεν αντιπροσωπεύει τον εαυτό αλλά λειτουργεί ως ο μόνος αποδεκτός εαυτός. Στην κοινωνία του δικτύου η προσομοίωση δεν ακολουθεί την πραγματικότητα, την αντικαθιστά ολοκληρωτικά.

Αυτή η κατάσταση δεν είναι απλώς αισθητική ή πολιτισμική, είναι βαθύτατα πολιτική. Ο Μισέλ Φουκώ, αναλύοντας το «Πανοπτικόν»³, έδειξε ότι η εξουσία λειτουργεί όχι όταν επιβάλλεται απ' έξω αλλά όταν εσωτερικεύεται, όταν ο κρατούμενος επιτηρεί τον εαυτό του με τη φαντασίωση ενός βλέμματος που τον παρακολουθεί διαρκώς. Στην εποχή των social media, αυτός ο δεσμοφύλακας δεν είναι κάποιος συγκεκριμένος άνθρωπος αλλά ο αλγόριθμος. Δεν χρειάζεται να γνωρίζεις ποιος σε παρακολουθεί, αρκεί η αίσθηση ότι μπορεί να σε παρακολουθούν όλοι, κάθε στιγμή. Έτσι, εσωτερικεύεις το βλέμμα, σκηνοθετείς τις κινήσεις σου, φιλτράρεις τον λόγο σου και τελικά μαθαίνεις να προσαρμόζεσαι εκ των προτέρων στις απαιτήσεις μιας αόρατης αλλά απόλυτα παρούσας εξουσίας. Η αυτολογοκρισία μετατρέπεται σε δεύτερη φύση, η κανονικοποίηση σε αυτονόητη καθημερινότητα, η πειθαρχία σε επιθυμία.

1. Γκυ Ντεμπόρ, *Η κοινωνία του θεάματος*, μτφρ. Γιώργος-Ίκαρος Μπαμπασάκης, Μεταίχμιο 2016.

2. Ζαν Μπωντριγιάρ, *Ομοιώματα και προσομοίωση*, μτφρ. Στέφανος Ρέγκας, Πλέθρον 2019.

3. Το «Πανοπτικόν» υπήρξε αρχικά τύπος κτιρίου-φυλακής. Πρόκειται για ένα κυλινδρικό οικοδόμημα με το κτίριο των επιτηρητών στο κέντρο και τα κελιά των τροφίμων τοποθετημένα στην περιφέρεια. Ο σχεδιασμός του κτιρίου επιτρέπει στους επιτηρητές να παρατηρούν αθέατοι τους τροφίμους. Ο φιλόσοφος και κοινωνιολόγος Τζέρεμι Μπένθαμ σχεδίασε το «Πανοπτικόν» στηριγμένος σε μια ιδέα του αδερφού του Σάμιουελ. Το σχέδιο του Μπένθαμ δεν υλοποιήθηκε ποτέ, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν ενέπνευσε στη σύγχρονη εποχή αντίστοιχες πρακτικές παρακολούθησης με στόχο την υποβολή υπακοής χωρίς την άμεση άσκηση βίας. Ο Μισέλ Φουκώ αναφέρθηκε στο «Πανοπτικόν» στο έργο του *Επιτήρηση και τιμωρία* (1975). Βλ. Μισέλ Φουκώ, *Επιτήρηση και τιμωρία*, μτφρ. Τάσος Μπετζέλος, Πλέθρον 2011.

Ταυτόχρονα, η νέα αυτή πραγματικότητα είναι εγγεγραμμένη στη λογική του καπιταλισμού. Ζούμε σε μια οικονομία του φαίνεσθαι, όπου η αξία μετριέται σε likes, shares, views, followers. Το προφίλ είναι το χαρτοφυλάκιό μας, τα likes τα μερίσματα, οι followers το κεφάλαιο. Ο καθένας λειτουργεί σαν μικροεπιχειρηματίας του ίδιου του εαυτού του, παράγοντας συνεχώς περιεχόμενο που ανακυκλώνεται και αποτιμάται σύμφωνα με τα κριτήρια μιας αέναης αγοράς προσοχής. Δεν πουλάς πια προϊόντα, πουλάς την ίδια σου την ύπαρξη. Δεν εργάζεσαι για κάποιον άλλο, εκμεταλλεύεσαι τον εαυτό σου. Αυτή η αυτο-εκμετάλλευση είναι ίσως η πιο αδίστακτη μορφή εργασίας, γιατί παρουσιάζεται σαν ελευθερία.

Η υπόσχεση αυτής της οικονομίας είναι η «δημιουργικότητα», η «μοναδικότητα», η «διαφορετικότητα». Στην πραγματικότητα όμως η πλατφόρμα παράγει ομοιομορφία. Η αυθεντικότητα γίνεται στρατηγική μάρκετινγκ, η εναλλακτικότητα ένα ακόμη lifestyle, ακόμη και η «αντίσταση» μια νέα εμπορική τάση. Ο καπιταλισμός δεν πολεμά το διαφορετικό αλλά το αφομοιώνει, το συσκευάζει και το πουλά πασπαλισμένο με χρυσόσκονη και αρωματισμένο με υποσχέσεις. Κι έτσι καταλήγουμε να βλέπουμε τα ίδια πρόσωπα, τα ίδια «αυθόρμητα» χαμόγελα, τις ίδιες σκηνοθετημένες στιγμές να αναπαράγονται αδιάκοπα. Ο αυθορμητισμός μετατρέπεται σε σενάριο και η διαφορετικότητα σε καρικατούρα της ίδιας της μοναδικότητας.

Το κόστος αυτής της συνθήκης είναι βαθιά υπαρξιακό. Ο χρήστης μαθαίνει να μετρά την αξία του με αριθμούς που δεν ελέγχει, να συγκρίνει τον εαυτό του με εικόνες που δεν είναι καν αληθινές, να αισθάνεται διαρκώς ελλιπής. Η συνεχής έκθεση και σύγκριση γεννά άγχος, ανασφάλεια, κατάθλιψη. Η κοινωνία του θεάματος δεν παράγει απλώς εικόνες αλλά υποκείμενα που είναι ανίκανα να υπάρξουν έξω από τις εικόνες. Υποκείμενα που δεν υπάρχουν για να ζουν αλλά για να δημιουργούν μια εικόνα της ζωής τους, εργάτες του ίδιου τους του ειδώλου, αιχμάλωτοι μιας εκδοχής του εαυτού που πάντα ξεγλιστρά. Το πιο ύπουλο στοιχείο είναι ότι αυτή η εξουσία δεν επιβάλλεται με τη βία αλλά με την «απόλαυση» ή μάλλον με την υπόσχεση της «απόλαυσης». Κανείς δεν σε αναγκάζει να ανεβάσεις φωτογραφία κι όμως το κάνεις. Κανείς δεν σε υποχρεώνει να εκθέσεις την ιδιωτική σου ζωή κι όμως το επιθυμείς. Ο φόβος της αφάνειας είναι ισχυρότερος από τον φόβο της έκθεσης. Η καταπίεση παρουσιάζεται ως επιλογή και η εξουσία μεταμφιέζεται σε ελευθερία. Πρόκειται για την πιο αποτελεσματική μορφή κυριαρχίας, μια φυλακή που μοιάζει με παιδική χαρά.

Σε αυτό το πλαίσιο, το ερώτημα της αντίστασης γίνεται κρίσιμο. Η απλή αποχώρηση από τα δίκτυα ισοδυναμεί με κοινωνική «αυτοκτονία», καθώς το να εξαφανιστείς από το ψηφιακό προσκήνιο σε καθιστά σχεδόν ανύπαρκτο. Το ζητούμενο δεν είναι να αποσυρθείς αλλά να διαβρώσεις το παιχνίδι από μέσα, να διεκδικήσεις το δικαίωμα στο αόρατο, στο ανώνυμο, στο αδημοσίευτο. Να ζήσεις στιγμές που δεν χρειάζονται κοινό για να νομιμοποιηθούν. Να αποδείξεις ότι το «είμαι» δεν ταυτίζεται με το «φαίνομαι».

Σε μια κοινωνία όπου η εικόνα είναι το απόλυτο εμπόρευμα, η απουσία εικόνας είναι η μόνη αυθεντική πολυτέλεια. Όταν όλα είναι μετρήσιμα, η άρνηση της μέτρησης μετατρέπεται σε πράξη ελευθερίας. Όταν όλα καταγράφονται, το βίωμα πέρα από κάθε καταγραφή αποκτά πολιτική διάσταση. Όταν όλα προβάλλονται, η αποσιώπηση γίνεται όπλο. Ο Ντεμπόρ μίλησε για το θέαμα ως ανεστραμμένη εικόνα της κοινωνίας, ο Μπωντριγιάρ για την εξαφάνιση του πραγματικού μέσα στις προσομοιώσεις, ο Φουκώ για την εσωτερίκευση της εξουσίας. Το παρόν χρειάζεται να αναζητήσει τρόπους ύπαρξης που διαφεύγουν από αυτήν την τριπλή παγίδα, να αρνηθεί τη μετατροπή σε είδωλο, να ξαναβρεί τη σάρκα κάτω από το φίλτρο, το βλέμμα πέρα από το like, τη στιγμή έξω από το story. Γιατί σε έναν κόσμο που σε θέλει να ζεις σαν content και να πεθαίνεις σαν story, η πιο επαναστατική πράξη είναι να τολμήσεις να ζήσεις ως πρόσωπο.

από τη

της πανεπιστημιακής
κοινότητας

Η ΤΡΙΠΛΗ ΒΑΡΔΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΓΡΑΦΟΥΜΕ ΣΤΟ LINKEDIN. ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ «ΑΟΡΑΤΗΣ» ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Γ. ΑΧΑΜΝΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ, MSC, MSC, PHD(C)

Καθημερινά εκατομμύρια γυναίκες δίνουν τρεις μάχες ταυτόχρονα: μία στον χώρο εργασίας, μία στο σπίτι και μία μέσα τους. Μόνο η πρώτη καταγράφεται επίσημα στο βιογραφικό.

Είμαι η Γιώτα και καθημερινά φοράω τρία καπέλα, το πρωινό μου στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, το μεσημεριανό μου στο σπίτι, μητέρα, σύζυγος, νοικοκυρά και το βραδινό μου καπέλο (αυτό της αυτοεξέλιξης) δουλεύοντας για το διδακτορικό μου. Δηλώνω επαγγελματίας «αόρατης» φροντίδας και στα επόμενα τρία λεπτά ανάγνωσης θα σας παρουσιάσω αυτή τη «νέα ειδικότητα» που δεν γράφουμε στο βιογραφικό μας!

Πρώτη βάρδια: Η δουλειά που φαίνεται

Ξυπνάς, ντύνεσαι, πας στο γραφείο. Η δουλειά σου πληρώνεται, συνήθως όχι αρκετά. Μετριέται με KPIs, deadlines και targets. Αν είσαι τυχερή σου λένε μπράβο. Αν όχι απλώς συνεχίζεις.

Δεύτερη βάρδια: Η δουλειά που «είναι αυτονόητη»

Γυρνάς σπίτι, μαγειρεύεις, σκουπίζεις, οργανώνεις, διαβάζεις με τα παιδιά, φροντίζεις τους δικούς σου. Κανείς δεν στο χρεώνει. Όλοι το περιμένουν. Δεν έχει ωράριο, δεν έχει ρεπό, δεν έχει αύξηση.

Τρίτη βάρδια: Η δουλειά για σένα

Διαβάζεις μεταμεσονύκτια, ψάχνεις πώς να εξελιχθείς, να σταθείς, να τα προλάβεις όλα. Κλαις σιωπηλά στο μπάνιο, χαμογελάς στους άλλους, λες «είμαι καλά» και συνεχίζεις. Αυτή είναι η βάρδια που δεν αναγνωρίζει κανείς, αλλά.. αντέχεις χάρη σ' αυτήν.

Και τώρα πες μου εσύ τί θα έγραφες στο LinkedIn για όλα αυτά; «Emotional labor expert, not (yet) verified»; Η φροντίδα των άλλων και η συναισθηματική εργασία παραμένουν σκιώδεις, χωρίς αναγνώριση, χωρίς επιβράβευση, χωρίς εγγραφή στο LinkedIn. Κι όμως, είναι αυτές οι βάρδιες που κρατούν όρθιες κοινωνίες, οικογένειες, συστήματα. Ξέρετε... Η «τριπλή βάρδια» δεν είναι απλώς μια γυναικεία υπόθεση. Είναι ένας καθρέφτης της κοινωνίας μας. Όσο παραμένει αόρατη, πληρώνουμε όλοι το τίμημα: με εξουθενωμένους γονείς, ιδίως μητέρες, με ανασφάλεια στην εργασία, με κοινωνίες που δεν ακούν τις πραγματικές ανάγκες του ανθρώπου.

Γι' αυτό σήμερα θέλω να σας ζητήσω κάτι. Ας σταματήσουμε να θεωρούμε αυτονόητη τη φροντίδα, τη συναισθηματική διαθεσιμότητα, την υπομονή. Ατομικά, ας μάθουμε να λέμε: «δεν τα προλαβαίνω όλα και αυτό είναι εντάξει». Συλλογικά, ας δημιουργήσουμε περιβάλλοντα που στηρίζουν χωρίς να εξαντλούν. Προσωπικά δεσμεύομαι να συνεχίσω να μιλώ για αυτή τη σιωπηλή εργασία. Να διεκδικώ χώρο, φροντίδα και φωνή, όχι μόνο για εμένα αλλά για όλες τις γυναίκες που έχουν τρεις βάρδιες κάθε μέρα και επιστρέφουν σπίτι χωρίς κανένα «μπράβο». Μέχρι να έρθει εκείνη η μέρα που η φράση: «Emotional labor expert – verified skill» θα αναγνωρίζεται και στο βιογραφικό, στις πράξεις μας, στις αλλαγές που φέρνουμε.

Η Γιώτα Αχαμνού υπηρετεί στη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης και είναι μητέρα δύο παιδιών. Με σπουδές στα Οικονομικά και μεταπτυχιακή εξειδίκευση στην Οικονομική και Περιφερειακή Ανάπτυξη, καθώς και στα Προηγμένα Συστήματα Πληροφορικής, συνδυάζει τον κόσμο της τεχνολογίας με εκείνον της βιώσιμης ανάπτυξης. Σήμερα, ως υποψήφια διδάκτωρ στο τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου Αθηνών, ερευνά τον ρόλο των ευφύων τεχνολογιών στη διαμόρφωση υπεύθυνων επιχειρηματικών μοντέλων και στη συμπεριφορά του σύγχρονου καταναλωτή.

Αν θέλεις να έρθεις σε επαφή μαζί της ή να ανακαλύψεις το έργο και τις σκέψεις της, επισκέψου την προσωπική της ιστοσελίδα: <https://sites.google.com/view/pachamnou>

Γιατί ο κλάδος της φροντίδας είναι ο «κλάδος του μέλλοντος»;

Ο τομέας της φροντίδας έχει υψηλό κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο, αλλά υποτιμημένο. Σε εκθέσεις του ΟΟΣΑ επισημαίνεται ότι η γήρανση του πληθυσμού και η αυξανόμενη ζήτηση για φροντίδα καθιστούν τον τομέα της μακροχρόνιας φροντίδας έναν από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους τομείς στην οικονομία.

Η οικονομολόγος Mariana Mazzucato προτείνει μία «οικονομία του δημόσιου σκοπού», όπου η φροντίδα και η κοινωνική πρόνοια δεν θεωρούνται περιθωριακά ζητήματα, αλλά τίθενται στο επίκεντρο του πολιτικού σχεδιασμού και των επενδύσεων.

Η τεχνολογία και το AI δεν μπορούν να αντικαταστήσουν την ανθρώπινη φροντίδα.

Στην κοινή τους έκθεση, η UN Women και ο Διεθνής Οργανισμός Εργασίας (ILO) υπογραμμίζουν ότι η επένδυση στη φροντίδα μπορεί να δημιουργήσει εκατοντάδες εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας παγκοσμίως έως το 2030–2035.

HEALTH4EUkids
Your Kids' Health, Our Priority

ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΜΑΓΡΙΠΛΗ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΠΑ, ΕΠΙΣΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΠΠ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΝΤΑΡΑΚΗΣ

ΕΡΓ. ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ,
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Το έργο Health4Eukids είναι ένα ευρωπαϊκό έργο αφιερωμένο στην καταπολέμηση της παιδικής παχυσαρκίας, μιας αυξανόμενης πρόκλησης για τη δημόσια υγεία, μέσω μιας ολιστικής προσέγγισης της υγείας με επίκεντρο την οικογένεια. Μέσα από το έργο, πραγματοποιήθηκε η συγγραφή 4 εικονογραφημένων παιδικών βιβλίων για τη Δημόσια Υγεία, την υγιεινή ζωή (ενεργή ζωή και διατροφή) και τον θηλασμό, καθένα από τα οποία είναι σχεδιασμένο να ενδυναμώνει τα παιδιά, τις οικογένειες και τις κοινότητες.

Το πρώτο βιβλίο της σειράς που ασχολείται με την πρόληψη της παιδικής παχυσαρκίας θέτει τις βάσεις για την υιοθέτηση ενός υγιεινού τρόπου ζωής από τα παιδιά, καθώς εστιάζει στον απλό τρόπο με τον οποίο αυτό επιτυγχάνεται. Αναπτύχθηκε για να παρέχει άμεσες, πρακτικές συμβουλές για την υγιεινή διαβίωση, συμπεριλαμβανομένης της διατροφής και της σωματικής δραστηριότητας στα μικρά παιδιά. Υποστηρίζει τη Μεσογειακή διατροφή και διδάσκει με δημιουργικό τρόπο στα παιδιά τη σημασία της ποικιλίας στη διατροφή, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα παραδείγματα, με τα οποία η υγιεινή διατροφή γίνεται διασκεδαστική. Ενώ αναγνωρίζει τη θέση που μπορεί να έχει ένας «γλυκός πειρασμός», τονίζει με σύνεση τη μετριοπάθεια και προωθεί τις συνειδητές επιλογές, ενθαρρύνοντας τα παιδιά να γίνουν «ντετέκτιβ τροφίμων». Πέρα από τη διατροφή, το βιβλίο αναφέρεται στον ρόλο της σωματικής δραστηριότητας ως αναπόσπαστο μέρος της υγείας και ενσωματώνει στις καθημερινές συνήθειες δραστηριότητες όπως το περπάτημα μέχρι το κατάστημα αντί για την οδήγηση. Το βιβλίο έχει αναπτυχθεί σε συνεργασία με την 6η ΥΠΕ, είναι εικονογραφημένο και ελεύθερο για λήψη στον σύνδεσμο (<https://healthymoves4kids.gr/wp-content/uploads/2025/07/Paidiki-Paxisarkia-book-GR.pdf>).

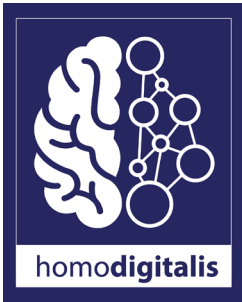
Το βιβλίο αυτό συμπληρώνει (ως προς το ζήτημα της πρόληψης της παιδικής παχυσαρκίας) το πρώτο βιβλίο/οδηγό δημόσιας υγείας (<https://healthymoves4kids.gr/wp-content/uploads/2024/01/Dimosia-ygeia-pages-01-2022.pdf>) αναγνωρίζοντας ότι μια πραγματικά ολοκληρωμένη στρατηγική απαιτεί την αντιμετώπιση του προβλήματος στην πρώιμη ζωή με τον προσδιορισμό των πολύπλοκων ψυχολογικών και κοινωνικών διαστάσεων του. Όλα τα βιβλία στηρίζονται σε δύο χαρακτήρες, τον Σωκράτη και την Αλίκη. Ακολούθησαν δύο βιβλία· ένα για τον θηλασμό και ένα κόμικ για την παιδική παχυσαρκία που αφορά εφήβους με τίτλο «Ένα βήμα περισσότερο».

Το βιβλίο για τον θηλασμό υπογραμμίζει τη βαθιά επίδραση της διατροφής στην πρώιμη ζωή. Πιο συγκεκριμένα, σημειώνεται ότι «το μητρικό γάλα είναι η τέλεια υπερτροφή του μωρού», απαραίτητο για την ανάπτυξη και τη δύναμη ενός βρέφους και ότι όλες οι μητέρες μπορούν να θηλάσουν! Επιπλέον, υπογραμμίζει τη σημασία της υποστήριξης και της φροντίδας μεταξύ των μελών της οικογένειας αλλά ταυτόχρονα και της επαγγελματικής βοήθειας (για παράδειγμα από μια μαία), προκειμένου κάποιος να καθοδηγήσει τους γονείς γύρω από τις κατάλληλες τεχνικές θηλασμού. Έτσι, οι μητέρες μπορούν να θηλάζουν οπουδήποτε και να αποθηκεύουν το γάλα τους, διασφαλίζοντας ότι το μωρό έχει πάντα την «καλύτερη τροφή». Αυτή η πρώιμη παρέμβαση δημιουργεί ισχυρές βάσεις γύρω από το ζήτημα της υγείας σε όλη τη διάρκεια της ζωής.

Ίσως μια από τις πιο καινοτόμες συνεισφορές προέρχεται από το κόμικ «Ένα βήμα περισσότερο». Αυτό το βιβλίο περιγράφει όλους τους συναισθηματικούς και ψυχολογικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην παχυσαρκία, καθιστώντας το ένα απαραίτητο βοήθημα στην αντιμετώπισή της. Μέσα από το ταξίδι του Σωκράτη, ενός δεκαπεντάχρονου που παλεύει με το υπερβολικό βάρος, το κόμικ μοιάζει να υπογραμμίζει ότι «η παχυσαρκία δεν είναι απλώς θέμα βάρους, είναι θέμα σχέσης με τον εαυτό σου». Το έργο αποτυπώνει την εσωτερική πίεση και την κριτική που αντιμετωπίζουν πολλοί νέοι. Στο πλαίσιο αυτό το φαγητό γίνεται συχνά μια μορφή παρηγοριάς ή ανταμοιβής, οδηγώντας σε συναισθηματική υπερφαγία και κοινωνική απομόνωση. Η πορεία προς την αποδοχή του εαυτού με τη βοήθεια της οικογένειας και την καθοδήγηση κάποιου σχολικού συμβούλου είναι συνήθως ένας δύσκολος δρόμος.

Όλα τα παραπάνω εγχειρίδια αποτελούν ένα σύνολο εργαλείων στο πλαίσιο του προγράμματος Health4EUkids που δημιουργήθηκαν για να υποστηρίξουν ότι η καταπολέμηση της παιδικής παχυσαρκίας υπερβαίνει τις απλές διατροφικές οδηγίες και απαιτεί μια σύνθετη στρατηγική. Δεν πρόκειται απλώς για ένα πρόγραμμα διατροφής ή άσκησης αλλά για ένα πρόγραμμα που υπογραμμίζει τη σημασία της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος όπου οι υγιεινές επιλογές είναι απλές και ευχάριστες, οι παρεμβάσεις στην πρώιμη ζωή υποστηρίζονται και η συναισθηματική κατανάλωση φαγητού ή η εικόνα του σώματος αντιμετωπίζονται με κατανόηση και συμπόνια. Αυτή η συλλογική προσπάθεια μεταξύ ακαδημαϊκών, διοίκησης υγείας, επαγγελματιών υγείας και εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών συνιστά ένα σημαντικό βήμα ώστε οι μελλοντικές γενιές να έχουν υγεία, αυτογνωσία και τελικά σημεία καλύτερη ποιότητα ζωής. Όπως άλλωστε παρατηρεί ο Σωκράτης, «η αλλαγή δεν είναι ένας προορισμός. Είναι ένα όμορφο ταξίδι», μια δέσμευση για την κατάλληλη καθοδήγηση κάθε παιδιού.

Στο πλαίσιο του έργου Homo Digitalis (<https://homodigitalis.ba/>) πραγματοποιήθηκε στις 10-11 Μαρτίου 2025 επίσκεψη από 17 μέλη των συνεργαζομένων πανεπιστημίων του δικτύου. Η ομάδα αποτελούνταν από 11 πανεπιστημιακούς διαφόρων ειδικοτήτων και 6 φοιτητές. Η διήμερη επίσκεψη περιλάμβανε υποδοχή από τον Αντιπρύτανη κ. Ι. Βενέτη, επίσκεψη στο Εργαστήριο Διαδραστικών Τεχνολογιών και στην Ερευνητική Ομάδα Visualization & Virtual Reality του τμήματος Ηλεκτρολόγων, επίσκεψη στην Κεντρική Βιβλιοθήκη και στην ομάδα Υποστήριξης Προσβασιμότητας, επίσκεψη στο Κέντρο Διδασκαλίας και Μάθησης, καθώς και στο Εργαστήριο Διδακτικής των Θετικών Επιστημών του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία.

Πέρα από τις παρουσιάσεις και τις επισκέψεις στα εργαστήρια, η εμπειρία περιλάμβανε και πιο δημιουργικές δραστηριότητες. Χαρακτηριστικό στιγμιότυπο ήταν η δράση «Η Δύναμη των Λέξεων», όπου οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να μοιραστούν ένα διασκεδαστικό στοιχείο που συνδέεται με το όνομα ή το επώνυμό τους. Η άσκηση αυτή, αν και απλή, είχε ιδιαίτερη αξία: έσπασε τον πάγο, δημιούργησε στιγμές γέλιου και βοήθησε την ομάδα να γνωριστεί καλύτερα μέσα σε ένα ζεστό και φιλικό κλίμα. Ήταν μια υπενθύμιση ότι η ακαδημαϊκή συνεργασία δεν προκύπτει μόνο μέσα από σοβαρές συζητήσεις και επιστημονικές ανταλλαγές αλλά και μέσα από αυθεντικές ανθρώπινες συνδέσεις. Η επίσκεψη άφησε γενικά θετικό αποτύπωμα στους συμμετέχοντες. Μέσα από συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν στο τέλος αναδείχθηκαν εντυπώσεις, κριτικές και ιδέες, φωτίζοντας τόσο τα δυνατά σημεία όσο και τις προκλήσεις που αντιμετώπισαν. Ήταν μια ευκαιρία να δούμε τον εαυτό μας με τα μάτια των άλλων.

Τα θετικά στοιχεία

Η οργάνωση και η επικοινωνία ξεχώρισαν, με την ομάδα υποδοχής να χαρακτηρίζεται ως επαγγελματική, άμεση και φιλόξενη. Ιδιαίτερη ήταν η εκτίμηση για τη διεπιστημονική και βιωματική προσέγγιση, που έδωσε τη δυνατότητα στους επισκέπτες να γνωρίσουν πανεπιστημιακά εργαστήρια και να δουν μια έρευνα σε πεδία όπως η βιοϊατρική ή οι ψηφιακές τέχνες. Οι διαδραστικές συνεδρίες και οι ομαδικές δραστηριότητες έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην ενεργό συμμετοχή, όπως σημείωσε χαρακτηριστικά ένας συμμετέχων «Δεν ήμασταν απλοί ακροατές αλλά ενεργοί συμμετέχοντες». Η ζεστή ατμόσφαιρα, η ποιότητα των εγκαταστάσεων και οι ζωντανοί κοινωνικοί χώροι ενίσχυσαν ακόμη περισσότερο την εμπειρία, ενώ πρωτοβουλίες που προάγουν τη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων αναγνωρίστηκαν ως σημαντικά βήματα για την ενδυνάμωση της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Οι κριτικές

Παρά τη γενικά θετική εικόνα, οι συμμετέχοντες κατέθεσαν ουσιαστικές παρατηρήσεις. Μερικοί από τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες θεώρησαν ότι το περιεχόμενο επικεντρώθηκε υπερβολικά στις θετικές επιστήμες, περιορίζοντας τη συνάφεια με τα δικά τους πεδία. Υπήρξαν επίσης προβληματισμοί γύρω από το ζήτημα της βιωσιμότητας των έργων που παρουσιάστηκαν, καθώς και τη δυνατότητα να ενταχθούν στα προγράμματα σπουδών. Αναφέρθηκαν τεχνικά και επικοινωνιακά ζητήματα, όπως το αδύναμο Wi-Fi και η σήμανση στον χώρο της πανεπιστημιούπολης, ενώ προτάθηκε καλύτερη προβολή εργαλείων όπως οι εφαρμογές ειδικής πραγματικότητας, ώστε να γίνουν πιο προσιτές σε ευρύτερο κοινό. Τέλος, ορισμένοι παρατήρησαν ότι δεν υπάρχει ισορροπία ως προς το φύλο στις ομάδες τεχνικών έργων, τονίζοντας την ανάγκη για πιο συμπεριληπτικές πρακτικές και ουσιαστική ενίσχυση της παρουσίας των γυναικών στις διεπιστημονικές συνεργασίες.

Νέες ιδέες για διεπιστημονικότητα

Η εμπειρία στο Πανεπιστήμιο Πατρών έδωσε έμπνευση για νέες μορφές συνεργασίας. Πολλοί συμμετέχοντες σκέφτηκαν τρόπους συνδυασμού των κοινωνικών επιστημών και της ψηφιακής τεχνολογίας, όπως η χρήση ει-κονικής πραγματικότητας στην πολιτική επιστήμη ή η αξιοποίηση της εφαρμογής CREAM στις τέχνες και τη μουσειολογία. Τα διδακτικά μοντέλα και τα διεπιστημονικά κέντρα που παρουσιάστηκαν στο Πανεπιστήμιο άνοιξαν νέους ορίζοντες, με ιδέες για τη δημιουργία αντίστοιχης πλατφόρμας σε άλλα ιδρύματα. Ένας συμ-μετέχων μάλιστα πρότεινε την ανάπτυξη «μιας δεξαμενής σεναρίων μικτής πραγματικότητας», την οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν διαφορετικά τμήματα. Επιπλέον, υπήρξαν αναφορές στον ρόλο των φοιτητικών ομάδων και των πανεπιστημιακών δικτύων ως μέσο ενίσχυσης της διεπιστημονικής κουλτούρας, κυρίως εκεί όπου η συνεργασία σε επίπεδο διδασκόντων παραμένει περιορισμένη.

Ένα βήμα πέρα από τα όρια

Συνολικά, η επίσκεψη ώθησε τους συμμετέχοντες να υπερβούν τα όρια των επιστημονικών τους κλάδων και να εξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο κοινά εργαλεία, μέθοδοι και δημιουργικές προσεγγίσεις μπορούν να εμπλου-τίσουν τόσο την έρευνα όσο και τη διδασκαλία. Οι περισσότεροι έφυγαν με ενέργεια και όρεξη να ξεκινήσουν ή να επεκτείνουν έργα που θα συνδέσουν διαφορετικά τμήματα και πανεπιστήμια, ενισχύοντας περαιτέρω τη δι-επιστημονικότητα στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Τα πανεπιστήμια του δικτύου είναι στην Αλβανία, στο Κόσο-βο, στη Βοσνία. Τα περισσότερα είναι σχετικά νέα, ιδιωτικά πανεπιστήμια: Logos University College, Tirana, University Sarajevo School of Science and Technology, Sarajevo, University Βοσνία, Polis University, Tirana, AAB College, Pristina, Kosovo, International Business College Mitrovica (IBC-M), Kosovo.

Συζήτηση στο Κέντρο
Διδασκαλίας και Μάθησης

Αναμνηστική φωτογραφία
των επισκεπτών

Από την επίσκεψη στο
Εργαστήριο Visualization &
Virtual Reality

ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΘΟΔΩΡΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟ 4^Ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΙΝΙΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΑΙΓΙΟΥ «ΘΟΔΩΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ»

Ο Αλεξάντερ Πέιν στην έκθεση του Αιγίου, μπροστά στα αντίγραφα του σεναρίου της ταινίας *Ο Θίασος*, από το αρχείο της Γενικής Γραμματείας Τύπου και Πληροφοριών (ΓΓΤΠ), που φυλάσσεται στην Κεντρική Υπηρεσία των Γενικών Αρχείων του Κράτους. Ο Αλεξάντερ Πέιν στην έκθεση του Αιγίου, μπροστά στα αντίγραφα του σεναρίου της ταινίας *Ο Θίασος*, από το αρχείο της Γενικής Γραμματείας Τύπου και Πληροφοριών (ΓΓΤΠ), που φυλάσσεται στην Κεντρική Υπηρεσία των Γενικών Αρχείων του Κράτους.

μόνο ως γεωπολιτικές τομές αλλά και ως πολιτισμικές, κοινωνικές και καλλιτεχνικές διεργασίες που αναδεικνύουν τόσο τις ασυνέχειες όσο και τις γέφυρες ανάμεσα σε έθνη, γλώσσες, τάξεις, φύλα, γενιές και βιόκοσμους. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη μεθοριακή εμπειρία ως τόπο αναστοχασμού και επαναπροσδιορισμού του εαυτού και του άλλου, όπου το πραγματικό συνομιλεί με το φανταστικό, η μνήμη με τη λήθη και το τραύμα με την προσδοκία.

Στις συζητήσεις συμμετείχαν πανεπιστημιακοί και καλλιτέχνες από την Ελλάδα και το εξωτερικό, μεταξύ των οποίων οι: Αντρέας Ανδρέου (Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας), Βασίλης Δαλκαβούκης (Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης), Γιώργος Κόκκινος (Πανεπιστήμιο Αιγαίου), Έλλη Λεμονίδου (Πανεπιστήμιο Πατρών), Σωτήρης Ντάλης (Πανεπιστήμιο Αιγαίου), Φοίβη Οικονομοπούλου (παραγωγός), Ράνια Γεωργοπούλου (Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ), Ανδρέας Χατζηδάκης (Royal Holloway University of London) και Χρήστος Χρυσανθόπουλος (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών & Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής).

Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ παρουσιάστηκε επίσης η έκθεση «Ο Θίασος – Μισός αιώνας» (επιμέλεια: Ανδρέας Βούρτσης, Χρήστος Χρυσανθόπουλος και Φοίβη Οικονομοπούλου), που ήταν αφιερωμένη στην εμβληματική ταινία του Θόδωρου Αγγελόπουλου, πενήντα χρόνια μετά την πρώτη προβολή της. Η έκθεση ανέδειξε την αισθητική, ιστορική και πολιτική διάσταση του έργου μέσα από αντιπροσωπευτικά τεκμήρια, μαρτυρίες και αντικείμενα από το αρχείο του σκηνοθέτη, εστιάζοντας στην πολύπλοκη και αθέατη διαδικασία δημιουργίας της ταινίας. Παράλληλα, υπενθύμισε την ανάγκη συστηματικής φροντίδας, τεκμηρίωσης, συντήρησης και δημόσιας πρόσβασης στα υλικά και άυλα τεκμήρια της κινηματογραφικής δραστηριότητας.

Το Ερευνητικό Δίκτυο για το έργο του Θόδωρου Αγγελόπουλου συγκροτήθηκε το 2022 και αποτελεί σύμπραξη του Πανεπιστημίου Πατρών, του Πανεπιστημίου Αιγαίου, του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και της ΑΜΚΕ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ, στην οποία διαχειριστές είναι μέλη της οικογένειας του σκηνοθέτη. Επιστημονική υπεύθυνη είναι η Έλλη Λεμονίδου, Καθηγήτρια Ιστορίας στο Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Αποστολή του Δικτύου είναι η διεπιστημονική μελέτη του καλλιτεχνικού έργου του Αγγελόπουλου, η διεθνής διάχυση και εκπαιδευτική αξιοποίησή του, καθώς και η ανάδειξή του στο ιστορικό του πλαίσιο.

Η συμμετοχή του Δικτύου στο Φεστιβάλ ανέδειξε τη δυναμική συνεργασίας πανεπιστημίων, ερευνητικών φορέων και καλλιτεχνικών κοινοτήτων, με σημείο αναφοράς το έργο του Θόδωρου Αγγελόπουλου και τη συμβολή του στον σύγχρονο στοχασμό για τα σύνορα, τις ταυτότητες και την ιστορική συνείδηση.

ΕΛΛΗ ΛΕΜΟΝΙΔΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑΔΑΚΤΩΡ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ε.Δ.Ε.Θ.Α.
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ
ΘΟΔΩΡΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ GAEA: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Το ευρωπαϊκό έργο GAEA (Granting Access to Employment & Entrepreneurship in Agriculture for women) ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2025, μετά από μια τριετή περίοδο εντατικής υλοποίησης και διεθνούς συνεργασίας με στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των νέων γυναικών σε αγροτικές περιοχές της Ευρώπης. Το Πανεπιστήμιο Πατρών συμμετείχε ενεργά στην κοινοπραξία των 13 εταίρων από 11 χώρες, συμβάλλοντας στον σχεδιασμό, στην επιστημονική τεκμηρίωση και στην εφαρμογή των εκπαιδευτικών δράσεων του έργου.

Το GAEA απευθύνθηκε κυρίως σε νέες γυναίκες που δεν διαθέτουν απασχόληση και εκπαίδευση ή κατάρτιση (NEETs), καθώς και σε γυναίκες με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Στόχος ήταν η υποστήριξή τους ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση σε καινοτόμες εκπαιδευτικές διαδικασίες και επαγγελματικές διαδρομές στον τομέα της αγροτικής επιχειρηματικότητας, της αγροδιατροφής και του αγροτουρισμού. Στο πλαίσιο αυτό, σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε ένα πλήρες ψηφιακό οικοσύστημα κατάρτισης και υποστήριξης, το οποίο περιλαμβάνει εκπαιδευτική πλατφόρμα, εφαρμογή κινητού τηλεφώνου και ολοκληρωμένα προγράμματα σπουδών.

Η εκπαιδευτική πλατφόρμα του GAEA μέσω του MOOC είναι διαθέσιμη σε 11 γλώσσες και φιλοξενεί πάνω από 40 θεματικές ενότητες με εκπαιδευτικό υλικό θεωρητικού και πρακτικού χαρακτήρα. Παρέχει πρόσβαση σε πόρους για την ανάπτυξη δεξιοτήτων στην επιχειρηματικότητα, τη διοίκηση γεωργικών επιχειρήσεων, την ψηφιακή μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Επιπλέον, επιτρέπει στις χρήστριες να συνδεθούν με μέντορες, εκπαιδευτικούς και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ενισχύοντας την επαφή με την αγορά εργασίας. Παράλληλα, η ειδικά σχεδιασμένη εφαρμογή κινητού τηλεφώνου, βασισμένη στην ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων ESCO, δίνει τη δυνατότητα δημιουργίας προφίλ δεξιοτήτων και καθοδήγησης σε επαγγελματικές επιλογές μέσω τεχνητής νοημοσύνης. Η εφαρμογή χρησιμοποιήθηκε πιλοτικά στο GAEA Bootcamp και είχε μετρήσιμη θετική επίδραση στην επαγγελματική αυτογνωσία και στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των συμμετεχουσών.

Η συμμετοχή του Πανεπιστημίου Πατρών στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας και της ανάλυσης των αναγκών κατάρτισης ήταν καθοριστική. Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκε πρωτογενής έρευνα σε 11 χώρες με τη συνεργασία περισσότερων από 350 γυναικών και επαγγελματιών, καταγράφοντας τα βασικά εμπόδια και τις ελλείψεις δεξιοτήτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην αγροτική επιχειρηματικότητα. Τα αποτελέσματα αυτής της ανάλυσης ενσωματώθηκαν στον σχεδιασμό τεσσάρων προγραμμάτων σπουδών, προσαρμοσμένων στα επίπεδα ΕΠΕΠ πέντε και έξι, καθώς και σε επαγγελματικές ανάγκες εκπαιδευτών και συμβούλων σταδιοδρομίας.

Το έργο GAEA υλοποιήθηκε με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Erasmus+) και τα παραδοτέα του παραμένουν προσβάσιμα μέσω της επίσημης πλατφόρμας του έργου. Το Πανεπιστήμιο Πατρών συνεχίζει να υποστηρίζει δράσεις που προάγουν την ισότητα των φύλων, τη βιωσιμότητα και τη διασύνδεση της εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγροτικής οικονομίας, αξιοποιώντας τη γνώση και τα αποτελέσματα που καταγράφηκαν στο πλαίσιο του GAEA.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ OBCD – ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (2022–2025)

Στο πλαίσιο των δράσεων του Εργαστηρίου Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και Κοινωνικής Καινοτομίας του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, υλοποιήθηκε και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2025 το ευρωπαϊκό έργο Erasmus+ με τίτλο OBCD – Open Business for Community Development. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με τη συμμετοχή πανεπιστημίων, οργανισμών κοινωνικής οικονομίας και φορέων επαγγελματικής κατάρτισης από την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Φινλανδία και την Ιταλία. Το έργο επικεντρώθηκε στην ενίσχυση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και στην αξιοποίησή της ως εργαλείου για την τοπική ανάπτυξη, μέσω της προώθησης ενός προτύπου ανοικτής επιχειρηματικότητας.

Ένα από τα βασικά αποτελέσματα του έργου ήταν η δημιουργία πρότυπου πολυγλωσσικού MOOC για την κοινωνική επιχειρηματικότητα, το οποίο περιλαμβάνει δύο πλήρη προγράμματα σπουδών, σχεδιασμένα με βάση τα επίπεδα πέντε και έξι του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (EQF). Το πρώτο πρόγραμμα απευθύνεται σε βοηθητικά διοικητικά στελέχη κοινωνικών επιχειρήσεων, ενώ το δεύτερο σε στελέχη επιχειρηματικής ανάπτυξης και διοίκησης (μάνατζερ). Και τα δύο προγράμματα βασίζονται σε εκτενή έρευνα σχετικά με τις ανάγκες δεξιοτήτων και κατάρτισης στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας, όπως τεκμηριώθηκαν στην ειδική έκθεση δομής κατάρτισης του έργου. Ο σχεδιασμός ακολουθεί διεπιστημονική προσέγγιση και επιτρέπει στους συμμετέχοντες να διαμορφώσουν εξατομικευμένες μαθησιακές πορείες μέσα από σπονδυλωτή και ευέλικτη εκπαιδευτική προσέγγιση. Το περιεχόμενο του MOOC έχει προσαρμοστεί στις απαιτήσεις της κοινωνικής επιχειρηματικότητας με τη χρήση του πλαισίου SEntreComp, το οποίο αποτελεί προσαρμογή του EntreComp στις ανάγκες του συγκεκριμένου πεδίου.

Η εκπαιδευτική διάσταση του έργου υποστηρίζεται επίσης από μια διαδραστική ψηφιακή πλατφόρμα, η οποία σχεδιάστηκε ως πολυλειτουργικό εργαλείο για κοινωνικές επιχειρήσεις και επαγγελματίες της κοινωνικής οικονομίας. Μέσω της πλατφόρμας οι χρήστες μπορούν να συνεργάζονται διαδικτυακά, να ανταλλάσσουν εκπαιδευτικό υλικό, να οργανώνουν κοινές δράσεις και να συμμετέχουν σε θεματικές κοινότητες. Η πλατφόρμα έχει αναπτυχθεί με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας, της καινοτομίας και της δικτύωσης στον χώρο της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, παρέχοντας ένα σύγχρονο ψηφιακό περιβάλλον ενίσχυσης επαγγελματικών πρακτικών.

Στο πλαίσιο του έργου αναπτύχθηκε επίσης ένα πρότυπο σχέδιο Τοπικού Κόμβου Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, το οποίο δοκιμάστηκε πιλοτικά και παρέχει οργανωμένη υποστήριξη σε κοινωνικές επιχειρήσεις. Ο κόμβος αυτός λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για την παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών ενημέρωσης, κατάρτισης και διασύνδεσης με την τοπική κοινότητα, με σκοπό την ενίσχυση των οικοσυστημάτων κοινωνικής οικονομίας και την προώθηση βιώσιμων μορφών επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η συνεισφορά του έργου περιλαμβάνει ακόμη την εκπόνηση συγκεκριμένων προτάσεων για θεσμικές παρεμβάσεις στην κοινωνική επιχειρηματικότητα. Οι προτάσεις αυτές βασίζονται σε ευρήματα από τις πιλοτικές δραστηριότητες στις συμμετέχουσες χώρες και απευθύνονται σε ευρωπαϊκούς και εθνικούς φορείς λήψης αποφάσεων. Εστιάζουν στην ενσωμάτωση του πλαισίου SEntreComp στην επίσημη κατάρτιση, στη διαπίστευση και πιστοποίηση των προσόντων στον τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και στην ενίσχυση των τοπικών οικοσυστημάτων μέσω σταθερών δομών υποστήριξης όπως οι τοπικοί κόμβοι.

Το έργο OBCD αναμένεται να συμβάλει καθοριστικά στην αναβάθμιση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης για την κοινωνική οικονομία, προσφέροντας σύγχρονα εργαλεία, δομημένα προγράμματα και θεσμικές παρεμβάσεις που μπορούν να αξιοποιηθούν ευρύτερα στο ευρωπαϊκό περιβάλλον. Τα σχετικά αποτελέσματα είναι διαθέσιμα δημόσια μέσω της επίσημης πλατφόρμας του έργου.

«TRUE - TRUE TREE UNDER THE MOON»

Η «TRA 10+1» ΚΑΙ Η ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟ

ΜΑΡΩ ΓΑΛΑΝΗ

ΜΕΛΟΣ ΕΕΠ ΤΕΠΕΚΕ ΧΟΡΟΓΡΑΦΟΣ, PERFORMER, ΠΟΙΗΤΡΙΑ

Στην πρώτη πανσέληνο του φετινού καλοκαιριού, στις 11 Ιουνίου 2025, η ομάδα χοροθεατρικής performance «trA 10+1» του τμήματος Επιστημών Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας (ΤΕΠΕΚΕ) του Πανεπιστημίου Πατρών οργάνωσε με επιτυχία την υπαίθρια εκδήλωση «true - true tree under the moon», η οποία πραγματοποιήθηκε στο «Ξέφωτο» του Δασυλλίου, κάτω από το φως του φεγγαριού, σε ένα ποιητικό περιβάλλον γεμάτο λέξεις, μουσική και φυσική αρμονία. Η εκδήλωση ξεκίνησε στις 20:00 με τις «Ποιητικές Φωνές» (σαν να ήταν το δάσος που ψιθύριζε), μια συλλογική δράση απαγγελίας ποιημάτων από φοιτήτριες/τές, ποιήτριες/ές και θεατές που επιθυμούσαν να μοιραστούν τη φωνή τους, άλλες/οι με φωνή σταθερή, άλλες/οι με φωνή που έτρεμε. Το μικρόφωνο ήταν ανοιχτό και η ανταπόκριση θερμή.

Στη συνέχεια, παρουσιάστηκε η ποιητική performance «Savage Daughter» από τις φοιτήτριες Ζωή Ζουμά, Χριστίνα Δευθεριώτη, Χριστίνα Μαγιάκη και Χριστίνα Παναγιωτοπούλου. Η παράσταση βασίστηκε σε ποιήματα που έγραψαν στο πλαίσιο του σεμιναριακού μαθήματος «Δημιουργική και Επιτελεστική Γραφή», το οποίο προσφέρεται από το ΤΕΠΕΚΕ σε φοιτήτριες/τές όλων των τμημάτων του Πανεπιστημίου και μέσα από αυτό μαθαίνουν ότι η γραφή δεν μένει μόνο στο χαρτί αλλά γίνεται σώμα, φωνή και παρουσία. Ακολούθησε μουσικό live από ένα μουσικό σχήμα που δημιουργήθηκε ειδικά για την εκδήλωση από φοιτήτριες του Πανεπιστημίου. Η βραδιά ολοκληρώθηκε με dj set της Ηλιάνας Πλιάτσικα και ένα μικρό πάρτι κάτω από τα δέντρα με τη συνοδεία κρασιού που ήταν ευγενική χορηγία της Achaia Clauss – Achaia Clauss Winery.

Το πρωί της ίδιας μέρας στον χώρο Gallery Δεξαμενή_project, το Δασύλλιο φιλοξένησε τρία σεμινάρια ποίησης και performance, τα οποία άνοιξαν δρόμους στη γραφή και στη φωνή, με τους Μάρω Γαλάνη, Ασπασία Λυκουργιώτη και Τάσο Σαγρή. Τα σεμινάρια ήταν ανοιχτά για συμμετέχοντες από το Πανεπιστήμιο και την πόλη και τα παρακολούθησαν πολλοί ενδιαφερόμενοι. Σύμφωνα με μαρτυρίες, ήταν ένας ύμνος στην απλότητα και την ομορφιά, μια ξεχωριστή εμπειρία οργανωμένη με φροντίδα, σε αισθητική wabi-sabi, συγκινητικά προσανατολισμένη στο ουσιαστικό, δηλαδή στη φύση, στην ποίηση και στην ανθρώπινη επαφή, ανεξάρτητα από ηλικία, φύλο και ταυτότητα.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με τη στήριξη της Επιτροπής Πολιτιστικής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Πατρών.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ – ΕΜΠΛΟΥΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΕΛΕΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΔΑΚΗ

ΔΡ. ΜΒΑ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΞΥΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ,
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ
ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ

Στο πλαίσιο των πολλαπλών τους ρόλων, τα πανεπιστήμια, σήμερα, καλούνται να συνδυάσουν την ακαδημαϊκή και ερευνητική αριστεία με τη διαπολιτισμική ευαισθησία και τη σύνδεση με την τοπική κοινωνία. Το Πανεπιστήμιο Πατρών, ανταποκρινόμενο σε αυτήν την πρόκληση, προχώρησε στην ίδρυση του Εργαστηρίου Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού (ΕΕΓΠ), το 2015, ως φορέα διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας, πολιτισμικής ανταλλαγής και ενίσχυσης της εξωστρέφειας του Ιδρύματος.

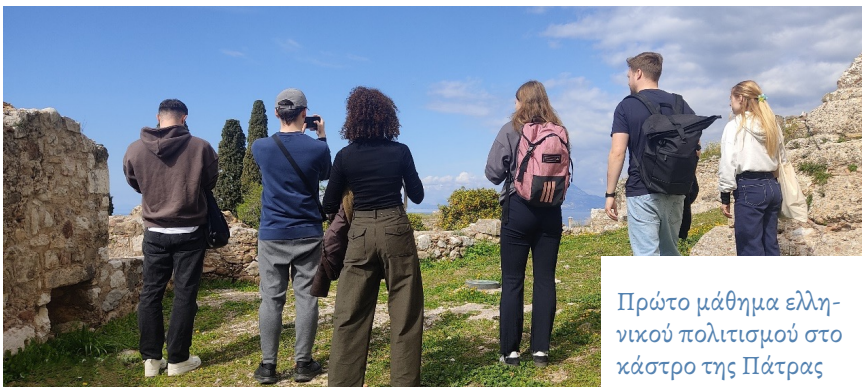
Η ίδρυση του Εργαστηρίου ήρθε ως απάντηση σε μια ενδιαφέρουσα διαπίστωση· από έρευνα που διεξήχθη μεταξύ φοιτητών και φοιτητριών Erasmus την περίοδο 2010–2013, προέκυψε ότι η πλειονότητα των συμμετεχόντων επέλεξε την Πάτρα λόγω του ελληνικού πολιτισμού. Ωστόσο, αρκετοί από αυτούς δυσκολεύτηκαν να ερμηνεύσουν ή να προσεγγίσουν πολιτισμικά χαρακτηριστικά της πόλης. Το Εργαστήριο ήρθε να καλύψει αυτό το κενό, προσφέροντας ευκαιρίες πολιτισμικής κατανόησης και συμμετοχής σε ένα καλά σχεδιασμένο ακαδημαϊκό πλαίσιο.

Δύο ακαδημαϊκά μαθήματα για τους/τις διεθνείς φοιτητές/-τριες

Από το 2016, οπότε άρχισε να λειτουργεί, το Εργαστήριο έχει προσφέρει μαθήματα ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού σε εκατοντάδες φοιτητές και φοιτήτριες από όλο τον κόσμο. Συγκεκριμένα, τα έτη 2016–2025, με εξαίρεση την περίοδο του Covid19, συμμετείχαν 619 φοιτητές/-τριες Erasmus στο μάθημα γλώσσας και 283 στο μάθημα πολιτισμού. Οι φοιτητές/-τριες προέρχονται από διαφορετικές χώρες και επιστημονικά πεδία, συνθέτοντας μια σπάνια μορφή διαπολιτισμικής και διεπιστημονικής τάξης, όπου η γλωσσική εκπαίδευση συνδυάζεται με τη βιωματική προσέγγιση της τοπικής κουλτούρας.

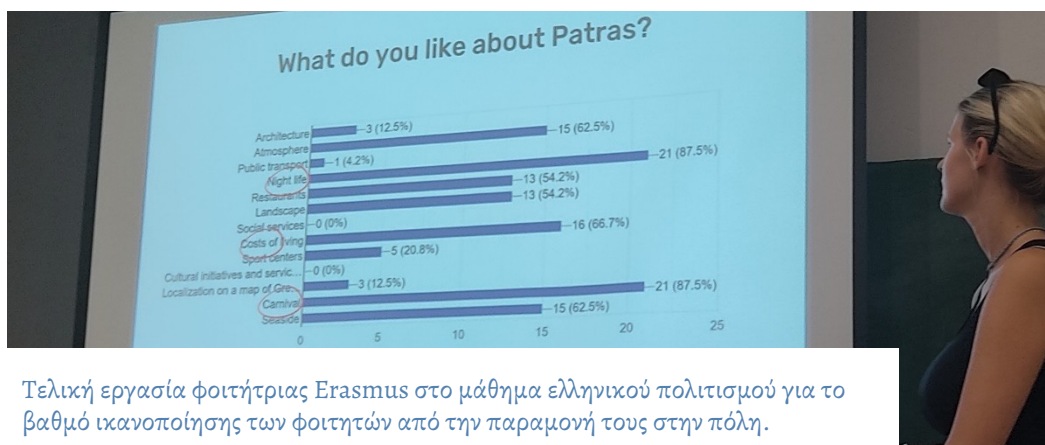
Τα μαθήματα, βασισμένα στις αρχές του πολυγραμματισμού και της ενεργητικής μάθησης, ενισχύονται από δράσεις που γεφυρώνουν θεωρία και εμπειρία: επισκέψεις σε μουσεία, αρχαιολογικούς και σύγχρονους πολιτιστικούς χώρους εντός και εκτός πανεπιστημιούπολης, συμμετοχή σε εργαστήρια κεραμικής, προβολές ταινιών, εργαστήριο αρχαίου θεάτρου και βέβαια διδασκαλία ελληνικών παραδοσιακών και λαϊκών χορών. Μέσα από τον χορό, οι φοιτητές ανακαλύπτουν ρυθμούς, φορεσιές, μουσικά όργανα, και συγκρίνουν την ελληνική παράδοση με τις αντίστοιχες δικές τους.

Η διδασκαλία του ελληνικού πολιτισμού προσφέρει πλούσιες θεματικές ενότητες, από την ελληνική μυθολογία έως τη σύγχρονη τέχνη και κοινωνία. Οι διδάσκοντες και διδάσκουσες, μέλη κυρίως του διδακτικού προσωπικού του πανεπιστημίου, εφαρμόζουν καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις, σχεδιάζοντας διαλέξεις στην αγγλική γλώσσα, με δημιουργικό και διαθεματικό χαρακτήρα:

Πρώτο μάθημα ελληνικού πολιτισμού στο κάστρο της Πάτρας

το ελληνικό τοπίο ως χώρος πολιτιστικής ανάπτυξης, παρουσίαση της «Αντιγόνης» μέσω της σύγχρονης κινηματογραφικής μεταφοράς της, όπερες εμπνευσμένες από την αρχαιότητα, η «Ιθάκη» του Καβάφη σε αντιπαράβολή με το εσωτερικό, κυρίως, ταξίδι των διεθνών φοιτητών στην Πάτρα, εργαστήριο ζωγραφικής με θέματα από τον ελληνικό πολιτισμό κ.ά.

Τελική εργασία φοιτήτριας Erasmus στο μάθημα ελληνικού πολιτισμού για το βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών από την παραμονή τους στην πόλη.

πολιτισμού με αντίστοιχες της χώρας καταγωγής τους (για παράδειγμα τα ρωμαϊκά ευρήματα στην Πάτρα και σε περιοχή της Πορτογαλίας, η εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, παραδοσιακοί χοροί και άλλα). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης εργασίες που εξερευνούν σημεία της πόλης που συνδέονται με την ιστορία ή τον πολιτισμό των χωρών καταγωγής τους, όπως το ιστορικό οινοποιείο της Achaia Clauss, το οποίο φιλοξενεί φεστιβάλ γερμανικού κινηματογράφου, αναδεικνύοντας έτσι τις λιγότερο ορατές αλλά ουσιαστικές πολιτισμικές διασυνδέσεις. Έτσι, η τελική εργασία μετατρέπεται σε ένα πεδίο διαπολιτισμικού διαλόγου και εμπλουτίζει την ακαδημαϊκή εμπειρία με προσωπικό και διερευνητικό χαρακτήρα.

Στο μάθημα της ελληνικής γλώσσας, παράλληλα με τη διδασκαλία, χρησιμοποιούνται σύγχρονα παιδαγωγικά εργαλεία όπως παιχνίδια ρόλων, οπτικοακουστικό υλικό, ψηφιακές εφαρμογές και εκπαιδευτικά παιχνίδια, τα οποία ενισχύουν τη συμμετοχή και τη γλωσσική αυτονομία των φοιτητών.

Το Εργαστήριο, μέσα από τα προσφερόμενα μαθήματα, συμβάλλει στην αλλαγή στάσεων και νοοτροπιών για τους διεθνείς φοιτητές και φοιτήτριες. Ξεπερνώντας πολιτιστικά και κοινωνικά στερεότυπα, συνειδητοποιούν στοιχεία της προσωπικής και της πολιτισμικής τους ταυτότητας, και αναπτύσσουν σημαντικές δεξιότητες ζωής: ενσυναίσθηση, διαπολιτισμική επικοινωνία, προσαρμοστικότητα και συνεργασία.

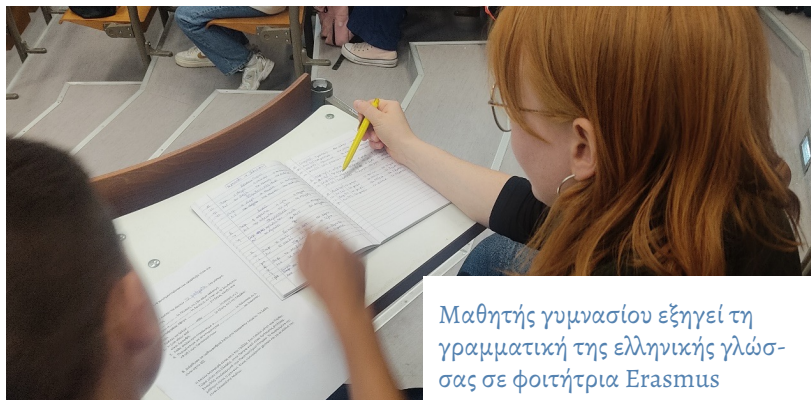
Άλλες δράσεις

Η δραστηριότητα του Εργαστηρίου δεν περιορίζεται μόνο στη διδασκαλία· έχει επίσης συμβάλει ενεργά και στο πεδίο της έρευνας με δύο μεταπτυχιακές εργασίες αναφορικά με τους διεθνείς φοιτητές του και μια διδακτορική διατριβή για τη διεθνοποίηση των πανεπιστημίων, που το συμπεριέλαβε ως μελέτη περίπτωσης. Επιπλέον, το έργο του παρουσιάστηκε σε διεθνές συνέδριο το 2019 αναδεικνύοντας τη σύνδεση της γλωσσικής διδασκαλίας με τη διαπολιτισμικότητα.

Το Εργαστήριο λειτουργεί, επίσης, ως πιστοποιημένο εξεταστικό κέντρο για τις εξετάσεις πιστοποίησης ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, εξυπηρετώντας όχι μόνο τη Δυτική Ελλάδα αλλά και υποψηφίους από την Αττική, την Πελο-

Παραγγέλνω στα ελληνικά: φοιτητές και φοιτήτριες Erasmus στο Πάρκο Ειρήνης του Πανεπιστημίου, στο πλαίσιο του μαθήματος ελληνικής γλώσσας.

Μαθητής γυμνασίου εξηγεί τη γραμματική της ελληνικής γλώσσας σε φοιτήτρια Erasmus

πόννησο και τα Ιόνια Νησιά. Προσφέρει ειδικά προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε ιδιώτες διαζώσης και εξ αποστάσεως, είτε για επικοινωνιακούς και επαγγελματικούς σκοπούς είτε στοχευμένα για την απόκτηση άδειας παραμονής και της ελληνικής ιθαγένειας, καλύπτοντας το απαιτούμενο επίπεδο επάρκειας. Τα προγράμματα θα συνεχίσουν να εμπλουτίζονται με πολιτιστικές επισκέψεις και δράσεις, διαμορφώνοντας μια πολυτροπική εμπειρία μάθησης που ξε-

περνά τα όρια της αίθουσας. Μέχρι τώρα 193 ιδιώτες μας εμπιστεύτηκαν για να διδαχθούν την ελληνική γλώσσα ενώ το εργαστήριο ανέπτυξε συνεργασία με ΜΚΟ για την οργάνωση μαθημάτων γλώσσας σε πρόσφυγες και σε άτομα από δομή κακοποιημένων γυναικών.

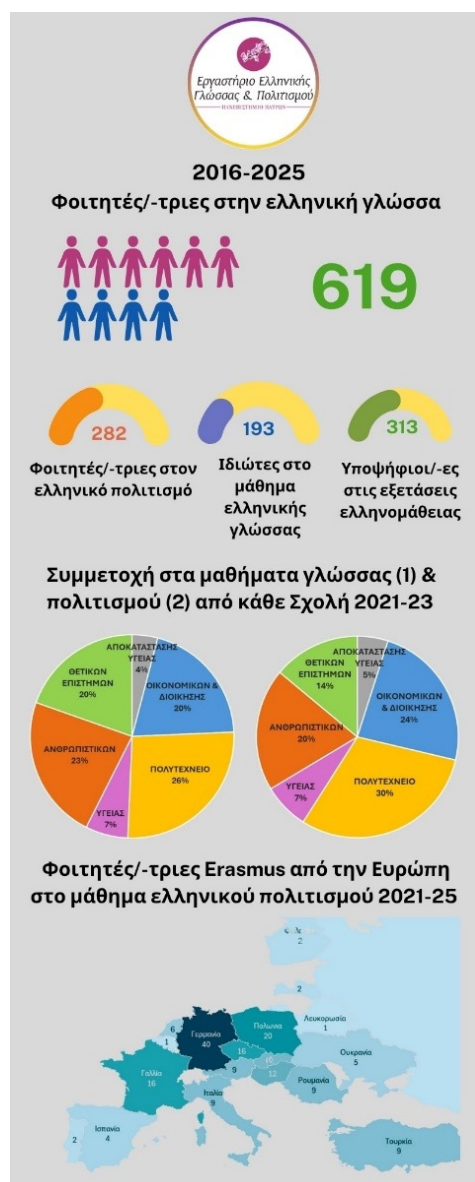
Παράλληλα, το εργαστήριο συνεργάζεται με σχολεία της περιοχής μέσα από οργανωμένες δράσεις. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν είτε επισκέψεις διεθνών φοιτητών και φοιτητριών στα σχολεία είτε υποδοχή μαθητών και μαθητριών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο πανεπιστήμιο. Στόχος είναι η αλληλεπίδραση των μαθητών με τους διεθνείς φοιτητές, καθώς και η ενημέρωσή τους για θέματα που αφορούν τη γλώσσα και τον πολιτισμό. Παράδειγμα τέτοιας δράσης είναι η παρουσίαση της ελληνικής διαλέκτου «Γκρίκο», η οποία ομιλείται στην περιοχή του Σαλέντο της Ιταλίας, σε μαθητές και μαθήτριες της Β' τάξης του 8ου Λυκείου Πάτρας.

Είναι φανερό ότι η συμβολή του Εργαστηρίου δεν περιορίζεται στη διδασκαλία. Ενισχύει ουσιαστικά την πολιτιστική εξωστρέφεια του Ιδρύματος, ενδυναμώνει τη θέση του Πανεπιστημίου Πατρών στον διεθνή ακαδημαϊκό χώρο και την τοπική κοινωνία και προβάλλει τον ελληνικό πολιτισμό ως αναπόσπαστο κομμάτι της σύγχρονης ευρωπαϊκής ταυτότητας. Η συνέχιση και διεύρυνση του έργου του Εργαστηρίου στηρίζεται, ουσιαστικά, στη σταθερή και επαρκή στελέχωσή του με εξειδικευμένο προσωπικό. Η συμβολή των διδασκόντων, τόσο στην ελληνική γλώσσα όσο και στον πολιτισμό, υπήρξε καθοριστική όχι μόνο σε επίπεδο διδασκαλίας αλλά και στον σχεδιασμό δημιουργικών δράσεων και στη διαμόρφωση ενός ευέλικτου, ανταποκρινόμενου στις ανάγκες του διεθνούς κοινού, προγράμματος σπουδών. Με αφοσίωση, παιδαγωγική εφευρετικότητα και βαθιά πολιτισμική ευαισθησία, οι εκπαιδευτικοί αποτελούν βασικό πυλώνα της επιτυχίας του Εργαστηρίου.

Όσοι και όσες επιθυμούν να συνδράμουν με ιδέες, διαλέξεις ή προτάσεις για δράσεις που εμπλουτίζουν τη διεθνή εμπειρία των φοιτητών είναι ευπρόσδεκτοι να συμμετάσχουν σε αυτή τη συλλογική προσπάθεια. Η ελληνική γλώσσα και ο πολιτισμός μπορούν να αποτελέσουν γέφυρα όχι μόνο ανάμεσα σε χώρες αλλά και ανάμεσα σε ανθρώπους και ιδέες. Στο επόμενο εξελικτικό του βήμα, μέσω μια νέας δομής, το Εργαστήριο επιδιώκει να καλύψει τις γλωσσικές και πολιτισμικές ανάγκες όλου του διεθνούς πληθυσμού της πανεπιστημιακής κοινότητας και της ευρύτερης περιοχής (φοιτητών Erasmus Mundus, φοιτητών μέσω διμερών συμφωνιών, ερευνητών, μελών ΔΕΠ, αλλά και διεθνών κατοίκων της Πάτρας, της Δυτικής Ελλάδας και ευρύτερα).

Ιστοσελίδα του Εργαστηρίου: <https://greeklab.upatras.gr/>

Για επικοινωνία: greeklab@upatras.gr

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΚΙΩΝ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΟΥΡΤΣΗ ΣΤΗ ΜΑΡΙΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Δημήτρης Βούρτσης γεννήθηκε στην Πάτρα το 1947. Από νεαρή ηλικία ασχολήθηκε με τις εικαστικές τέχνες, αρχικά ως επιγραφοποιός και διακοσμητής και στη συνέχεια ως αγιογράφος. Επηρεασμένος από τη βυζαντινή εικονογραφία, φιλοτέχνησε πολυάριθμες αγιογραφίες που κοσμούν ναούς στην Αχαΐα και σε γειτονικούς νομούς. Το 1970 συμμετείχε στην αποκατάσταση του Δημοτικού Θεάτρου «Απόλλων» της Πάτρας, ενώ στα επόμενα χρόνια εργάστηκε σε σκηνογραφικές και καλλιτεχνικές κατασκευές για θεατρικές παραστάσεις και μεγάλες διοργανώσεις, μεταξύ των οποίων η τελετή έναρξης των Μεσογειακών Αγώνων (Αθήνα, 1991). Ιδιαίτερη ήταν η συμβολή του στο Πατρινό Καρναβάλι: από το 1978 έως το 1987 φιλοτέχνησε έντεκα άρματα του Βασιλιά Καρναβάλου, ενώ το 1988 πρότεινε τη δημιουργία του Καρναβαλικού Συνεργείου του Δήμου Πατρέων. Από το 1990 διατηρεί προσωπικό εικαστικό εργαστήριο αφιερωμένο στη γλυπτική, στη ζωγραφική και στις καλλιτεχνικές κατασκευές. Έχει παρουσιάσει οκτώ ατομικές εκθέσεις και έχει συμμετοχές σε πολυάριθμες ομαδικές εκθέσεις.

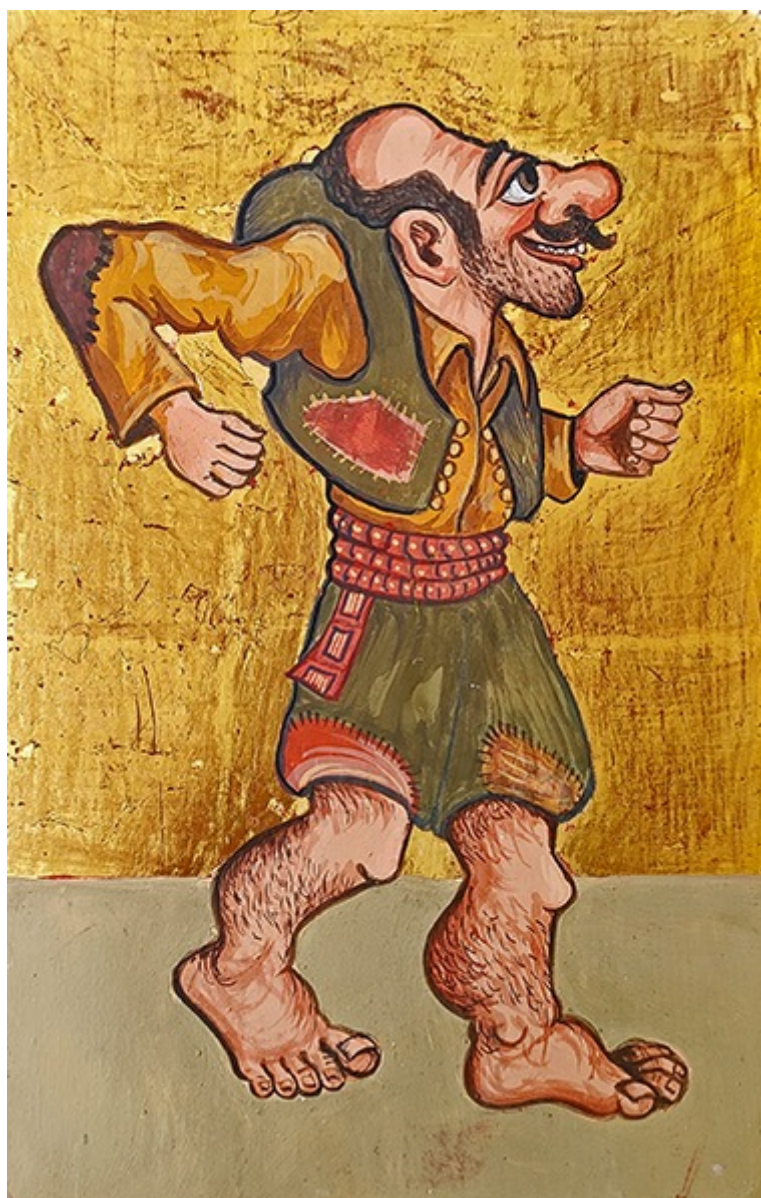
Τα τελευταία χρόνια αναπτύσσει τη σειρά έργων «Αγιογραφίες του Θεάτρου Σκιών», όπου οι ήρωες του Καραγκιόζη αποδίδονται με τη βυζαντινή τεχνοτροπία, συνδυάζοντας το ιερό με το λαϊκό. Η δουλειά του αποτελεί σημαντική συμβολή στη σύγχρονη ελληνική εικαστική δημιουργία με άξονα τη μνήμη, την παράδοση και τη διαρκή ανανέωση και παρουσιάζεται σε τιμητική εκδήλωση στη Βίλα Κόλλα στο πλαίσιο της έκθεσης Θεάτρου Σκιών – «Η Πάτρα του Καραγκιόζη», η οποία συνδιοργανώνεται από το Πανεπιστήμιο Πατρών και την ΚΕΔΗΠ και αποτελεί μέρος των εκδηλώσεων του ετήσιου Φεστιβάλ Υποδοχής Πρωτοετών Φοιτητών «Welcome to Up» 2025.

Κύριε Βούρτση, η νέα σας σειρά αγιογραφιών (η μεταγραφή δηλαδή των ηρώων του Καραγκιόζη στο εικονογραφικό ιδίωμα της βυζαντινής εικόνας) αποτελεί μια ευρηματική σύνδεση του ιερού με το λαϊκό. Πώς γεννήθηκε η ιδέα;

Ήταν περίπου πριν δέκα χρόνια όταν φιλοτέχνησα τις πρώτες τέσσερις ως δώρο για την κόρη μου. Δεν υπήρχε σκηνοθεσία ή φιλοδοξία· μόνο ενσυναίσθηση και ανάγκη να δώσω στους λαϊκούς ήρωες ένα τρυφερό εικαστικό περίβλημα. Έπειτα, ήρθε στα χέρια μου ένα παλιό αρχείο ενός πατρινού καραγκιοζοπαίκτη (σκίτσα, φιγούρες, χειρόγραφα) και ένιωσα ότι αυτός ο κόσμος άξιζε κάτι περισσότερο. Έτσι δημιούργησα μια νέα σειρά περίπου 25–30 έργων κι ακόμη συνεχίζω...

Η βιωματική σας σχέση με την αγιογραφία διαμορφώνει μια ιδιαιτερότητα σε αυτά τα έργα. Ποια σχέση διακρίνετε εσείς ανάμεσα στην αγιογραφία και στο θέατρο σκιών;

Ξεκίνησα παιδί ακόμα ως αγιογράφος εκκλησιών δίπλα στον πατέρα μου αρχικά και έπειτα δίπλα στον δάσκαλό μου, Γρηγόρη Παπαθεοδώρου· συνεχίζω ακόμα και σήμερα να φτιάχνω εικόνες για φίλους ή παραγγελίες. Η αυστηρή τοποθέτηση, η χρήση χρυσού, ο σεβασμός στη μορφή... Όλα αυτά δίνουν βαρύτητα σε ένα θεατρικό, λαϊκό υλικό όπως ο Καραγκιόζης. Οι φιγούρες γίνονται φορείς συλλογικής μνήμης και εσωτερικού φωτός. Σαν να τις αναβαπτίζεις σε έναν άλλο κόσμο.

Το θέατρο σκιών και ιδιαίτερα ο Καραγκιόζης φέρει πνευματικό βάθος και συμβολισμούς, όχι μόνο χιούμορ και σάτιρα. Η δισδιάστατη φόρμα και η σκιαγράφιση συνδέουν αυτό το λαϊκό θέαμα με τον μεταφυσικό χώρο της εικόνας;

Ακριβώς. Η δισδιάστατη απόδοση που καταργεί τη φυσική προοπτική και εισάγει τον θεατή σε έναν χώρο συμβολικό· το φως από πίσω, η ηθογραφική έκφραση αλλά και η λειτουργία της ως μέσο αποκάλυψης του αθέατου, όλα αυτά συντίθενται ως εκκλησιαστικά-βυζαντινά στοιχεία. Ο Καραγκιόζης ως ασκητική πρωτοτυπία πάντα αντιδρά, υποφέρει, επιμένει. Μόνο που εδώ, σε εικαστική φόρμα εικόνας, αποκτά άλλη αρτιότητα και σεβασμό.

Τι νιώθετε όταν δημιουργείτε αυτές τις εικόνες λαϊκής ιερότητας;

Αισθάνομαι δέος, όχι θρησκευτικό, αλλά σεβασμό στη μορφή και στη μνήμη. Και νιώθω ικανοποίηση όταν ο θεατής διακρίνει κάτι νέο: ότι εκτιμούμε και τιμούμε την ταπεινή τέχνη, ότι δεν σνομπάρουμε τον λαϊκό πολιτισμό, ότι οι φιγούρες αυτές έχουν ψυχικά βάρος και αξία.

TO WELCOME TO UP 2025

Tο Welcome to UP 2025 powered by ΔΕΗ, το μεγάλο Φεστιβάλ Υποδοχής Πρωτοετών Φοιτητών/τριων του Πανεπιστημίου Πατρών, που πραγματοποιήθηκε από τις 7 έως και τις 11 Οκτωβρίου, με κέντρο την πανεπιστημιούπολη αλλά και εκδηλώσεις σε Πάτρα, Αγρίνιο και Μεσολόγγι, δεν θα ήταν εφικτό χωρίς την πολύτιμη συμβολή των χορηγών του.

Όπως αναφέρει το Πανεπιστήμιο, η εμπιστοσύνη και η στήριξη που δείχνουν σταθερά οι συνεργαζόμενες εταιρείες σε αυτή την πρωτοποριακή και δημιουργική διοργάνωση, αποτελούν ουσιαστικό και καθοριστικό παράγοντα της επιτυχίας της.

Το Πανεπιστήμιο Πατρών εκφράζει δημόσια τις θερμές ευχαριστίες του προς τους χορηγούς του Welcome to UP 2025 powered by ΔΕΗ.

ΧΡΥΣΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ: ΔΕΗ

PREMIUM ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΡΓΥΡΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ: EUROBANK / ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ

PREMIUM ΧΟΡΗΓΟΙ: RED BULL / LOUX COLA / ΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΠΑΤΡΩΝ

Αναλυτικά για τους χορηγούς βλ.: <https://www.thebest.gr/article/806795-welcome-to-up-2025-autoi-pou-stirizoun-ti-megali-giorti-tou-panepistimiou-patron-oi-chorigoi-tou-festibal>

Το Welcome to UP 2025 έγινε σε συνδιοργάνωση με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Επιμελητήριο Αχαΐας, σε συνεργασία με τους Δήμους Πατρέων, Αγρινίου και Μεσολογγίου και με τη στήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού και του Ιδρύματος Τοπάλη.

Για άλλη μια φορά, τόσο η πόλη όσο και το Πανεπιστήμιο καλωσόρισαν τους νέους φοιτητές και τις νέες φοιτήτριες, με την ελπίδα να αναζωογονήσουν την πνευματική και αστική ζωή με την ενέργειά τους.

«ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΟΤΡΑΤΑ ΣΕ ΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ ΣΤΟ ΜΠΕΡΓΚΕΝ!»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ ΣΤΕΦΑΤΟΥ ΣΤΗΝ ΜΑΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΚΗ

Ο Δρ. Αριστοφάνης (Άρης) Στεφάτος είναι απόφοιτος του τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, από όπου κατέχει πτυχίο στη Γεωλογία, μεταπτυχιακό δίπλωμα στην Περιβαλλοντική Ωκεανογραφία και διδακτορικό (PhD) στη Γεωλογία και τη Γεωφυσική. Όλες του οι σπουδές στο δημόσιο ελληνικό Πανεπιστήμιο, όπως μας τόνισε. Τα τελευταία 20 χρόνια εργάζεται σε υψηλόβαθμες θέσεις στον κλάδο της Ενέργειας και των Υδρογονανθράκων στη Νορβηγία και στην Ελλάδα, ενώ έχει διατελέσει ιδρυτικό μέλος πέντε νορβηγικών εταιρειών με δραστηριότητα στον ευρύτερο κλάδο της Ενέργειας. Από τον Ιούλιο του 2020 υπηρετεί ως Διευθύνων Σύμβουλος της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (ΕΔΕΥΕΠ) που είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό, την αδειοδότηση και τη διαχείριση κομβικών ενεργειακών πόρων και τεχνολογιών που θα συμβάλλουν στη μετάβαση της Ελλάδας σε ένα στιβαρό και βιώσιμο ενεργειακό σύστημα.

Ως απόφοιτος του Πανεπιστημίου Πατρών, ποιες στιγμές από τη διάρκεια των σπουδών σας ξεχωρίζετε;

Από τις πιο ξεχωριστές στιγμές υπήρξε η πρώτη φορά που συμμετείχα σε θαλάσσια γεωλογική έρευνα. Αυτό το οποίο την έκανε πολύ ιδιαίτερη στιγμή ήταν το ότι εκείνη την εποχή, με την ομάδα των καθηγητών κ. Γ. Φερντίνου και κ. Γ. Παπαθεοδώρου, πήραμε μία μεταλλική μηχανότρατα τύπου Liberty και την μετατρέψαμε σε ωκεανογραφικό σκάφος, εξοπλίζοντάς την με συσκευές υψηλής τεχνολογίας χαρτογράφησης πυθμένα. Η όλη διαδικασία με γέμισε ικανοποίηση γιατί χρειάστηκε να κάνουμε όλη αυτή τη δουλειά μόνοι μας και ήταν πολύ εντυπωσιακό το πώς από ένα αλιευτικό σκάφος ξαφνικά είχαμε ένα μικρό ωκεανογραφικό! Η εμπειρία αυτή επαναλήφθηκε πολλές φορές με την ομάδα αυτή σε διάφορα μέρη της Ελλάδας και έφτασε μέχρι και την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, όπου χαρτογραφήσαμε για λογαριασμό της γαλλικής αρχαιολογικής αποστολής την παράκτια ζώνη της Αλεξάνδρειας, αναζητώντας τα βυθισμένα ανάκτορα της Κλεοπάτρας. Αυτό έδωσε και μια διεθνή διάσταση στις ερευνητικές δραστηριότητες που είχαμε εκείνη την εποχή.

Πώς αποφασίσετε να ασχοληθείτε με την Γεωλογία αλλά και πιο συγκεκριμένα μετά με τον κλάδο της ενέργειας και των υδρογονανθράκων;

Η επιλογή της Γεωλογίας δεν ήταν απόλυτα συνειδητή από την αρχή. Στο μυαλό μου είχα την εικόνα του μηχανικού, μου άρεσαν τα μεγάλα κατασκευαστικά έργα, οι γέφυρες, τα φράγματα. Εντωμεταξύ πάντα μου προκαλούσε μία γοητεία η Μέση Ανατολή και σκεφτόμουν ότι κάποια στιγμή θα μπορούσα να συμμετάσχω σε κάποιο μεγάλο κατασκευαστικό έργο εκεί. Μέσα από τις συγκυρίες των Πανελληνίων ωστόσο μπήκα στο Γεωλογικό τμήμα, κι ενώ ξεκίνησα σχετικά επιφυλακτικά στη συνέχεια αγάπησα πραγματικά τη Γεωλογία. Διότι η επαφή με την επιστήμη της Γεωλογίας μου έδωσε πολύ γρήγορα την αίσθηση και κατανόηση πώς λειτουργεί το φυσικό περιβάλλον, πώς αλληλοεπιδρά με τον άνθρωπο. Κάτι το οποίο δεν με είχε προβληματίσει στο παρελθόν, δεν το είχα αντιληφθεί. Ειδικά σε μία εποχή που οι φυσικές καταστροφές δημιούργησαν την ανά-

γκη τα τεχνικά έργα να έχουν πραγματικά σωστό σχεδιασμό. Εκεί είπα μέσα μου, «αυτό πραγματικά μου αρέσει πολύ!».

Η επαφή με τους υδρογονάνθρακες ήρθε αργότερα στην πορεία της επαγγελματικής μου εξέλιξης. Η επαφή αυτή ήταν καταλυτική, καθώς το επίπεδο της επιστημονικής γνώσης και των τεχνολογικών δυνατοτήτων αλλά και όλο το φάσμα και το εύρος των επιστημών που συνεργάζονται στον κλάδο των υδρογονανθράκων είναι κάτι το οποίο πραγματικά με συνεπήρε. Και εξακολουθώ μέχρι και σήμερα να είμαι το ίδιο ενθουσιασμένος με την ευρύτητα της σκέψης, την επιστημονική προσέγγιση και την τεχνολογία που σχετίζονται με το αντικείμενο.

Είναι ιδιαίτερα διεπιστημονικό το αντικείμενο των υδρογονανθράκων – αφορά σε πολλούς κλάδους της Γεωλογίας αλλά και άλλες επιστήμες, μέχρι την Τεχνητή Νοημοσύνη. Δεν φεύγει ποτέ από το προσκήνιο.

Όντως, είναι ελάχιστα πράγματα που δεν συνδέονται με τον έναν ή τον άλλο τρόπο με τους υδρογονάνθρακες. Πρόκειται για μια τεράστια βιομηχανία, η οποία βρίσκει πολλές και διαφορετικές λύσεις και εφαρμογές. Οπότε μπορεί πολύ εύκολα κάποιος να βρει κάτι το οποίο να του ταιριάζει, να τον συνεπαίρνει και να τον ενδιαφέρει. Και καθώς σήμερα βρισκόμαστε στο πλαίσιο της ενεργειακής μετάβασης είναι σαφές ότι πρέπει να μειώσουμε και να ελέγξουμε την εκπομπή των αερίων του θερμοκηπίου, ένα εκ των οποίων είναι το διοξείδιο του άνθρακα. Παρόλα αυτά είναι τόσο βαθιά εξαπλωμένος ο κλάδος των υδρογονανθράκων, έχει τόσες πολλές εφαρμογές στη ζωή μας και στην οικονομία που δεν είναι τελικά τόσο εύκολη ούτε απλή η μετάβαση. Σίγουρα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα αέρια του θερμοκηπίου και πρέπει να βρεθούν λύσεις αλλά νομίζω θέλει έναν βαθύτερο σχεδιασμό και σκέψη για το πώς αυτό μπορεί να υλοποιηθεί.

Τι θα συμβουλευέτε έναν ή μία νέο γεωλόγο που θέλουν να κυνηγήσουν τα όνειρά τους;

Να το κάνουν! Είχα την χαρά, από σχετικά νωρίς στις σπουδές μου, να ζήσω όμορφες εμπειρίες, στο όριο του ονείρου. Για παράδειγμα, μου δόθηκε η ευκαιρία να πάω στο ηφαίστειο Κιλαουέα στη Χαβάη. Είμαι από τους τυχερούς και είχα τη χαρά να βάλω το γεωλογικό μου σφυρί μέσα στη λάβα, στη φρέσκια λάβα. Γενικώς πιστεύω ότι δεν υπάρχει «δεν μπορώ» στη ζωή, υπάρχει μόνο «δεν θέλω». Για τα περισσότερα πράγματα, αν τα θέλεις πραγματικά, αν τολμήσεις να προχωρήσεις, αν είσαι διατεθειμένος να εργαστείς σκληρά και να κάνεις τις απαραίτητες θυσίες, τότε μπορείς να τα κατακτήσεις. Η συμβουλή μου είναι να επιδιώκεις να κάνεις αυτό που σου αρέσει, αυτό που σε ελκύει. Ζούμε σε μια ανταγωνιστική κοινωνία, στην οποία όλα μεταβάλλονται πολύ γρήγορα. Αν δεν αγαπάς λοιπόν αυτό που κάνεις και δεν μπορείς να δώσεις το κάτι παραπάνω, να αφοσιωθείς σε αυτό, δεν θα ξεχωρίσεις. Συνεπώς, χωρίς καμία επιφύλαξη εάν τους αρέσει και το αγαπάνε να το τολμήσουν.

Το 2019 είχατε την τιμή να υπηρετήσετε ως επίτιμος πρόξενος της Ελλάδας στο Μπέργκεν της Νορβηγίας. Πώς νιώθετε γι' αυτό;

Νιώθω πολύ περήφανος για αυτήν την εξαιρετικά τιμητική θέση και για το γεγονός ότι μου ανέθεσαν αυτόν το ρόλο, παρόλο που η διάρκεια της θητείας μου ήταν σχετικά σύντομη, περίπου 2 χρόνια, καθώς διακόπηκε μετά από την πρόταση που δέχθηκα να επιστρέψω στην Ελλάδα για να αναλάβω την διεύθυνση της τότε ΕΔΕΥ (σημερινής ΕΔΕΥΕΠ). Όσοι έχουν ζήσει στο εξωτερικό, καταλαβαίνουν πόσο σημαντικό είναι να έχουν πρόσβαση σε

ένα προξενικό γραφείο. Πέρα από τις πρεσβείες που βρίσκονται στις πρωτεύουσες συνήθως, το να μπορείς να εξυπηρετηθείς χωρίς να χρειαστεί να πάρεις αεροπλάνο, να έχεις μία άμεση επαφή με ένα προξενικό γραφείο, διευκολύνει τη ζωή πάρα πολύ. Και δεν αφορά μόνο τους Έλλη-

Στιγμιότυπο από την Άσκηση με το δεξαμενόπλοιο της EMSA

νες που έχουν μεταναστεύσει αλλά και ανθρώπους της χώρας στην οποία βρίσκεσαι, είτε γιατί θέλουν να επισκεφθούν την Ελλάδα, είτε γιατί ταξιδεύουν. Κατά την περίοδο εκείνη είχα την ευκαιρία να ζήσω ενδιαφέρουσες εμπειρίες. Είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικό να μπορείς να συνεισφέρεις από τη θέση σου και να βοηθήσεις κάποιους συμπατριώτες σου ή ανθρώπους που θέλουν να επισκεφθούν την Ελλάδα.

Τι σας οδήγησε στη Νορβηγία και πώς συγκρίνετε τον τρόπο λειτουργίας του κλάδου της Ενέργειας και τον Υδρογονανθράκων εκεί με την Ελλάδα;

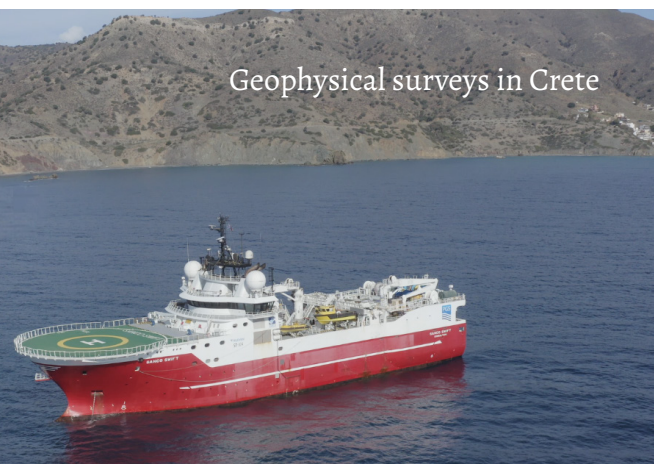
Η μετάβασή μου στη Νορβηγία ήταν κι αυτή με τη σειρά της αρκετά συγκυριακή. Κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών στο τμήμα Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, έπεσε στην αντίληψή μου μια προκήρυξη υποτροφιών Marie Curie στο Πανεπιστήμιο του Μπέργκεν. Το συγκεκριμένο Πανεπιστήμιο ήταν αναγνωρισμένο ως «Center of Excellence», κέντρο αριστείας δηλαδή, σε θέματα θαλάσσιας γεωλογίας, ιζηματολογίας και σειсмоγραφικών ερευνών. Ο καθηγητής μου τότε είχε μιλήσει με ενθουσιασμό για τη Νορβηγία και ιδιαίτερα για τον κλάδο των υδρογονανθράκων, ο οποίος είχε αρχίσει ήδη να με ενδιαφέρει. Έκανα λοιπόν την αίτηση και μου δόθηκε η ευκαιρία να εργαστώ εκεί για περίπου έναν χρόνο. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου γνώρισα εξαιρετικούς ανθρώπους, με τους οποίους αργότερα συνεργάστηκα για τέσσερα ακόμη χρόνια. Από εκείνη την ομάδα του Πανεπιστημίου του Μπέργκεν δημιουργήθηκε μία spin-off μικρή πετρελαϊκή εταιρεία με τεχνολογίες αιχμής, η οποία αργότερα εισήχθη και στο Χρηματιστήριο του Όσλο. Η ίδια αυτή ομάδα μου πρότεινε κάποια χρόνια αργότερα, ενώ εργαζόμουν αλλού, να επιστρέψω και να συνεργαστούμε πλέον επαγγελματικά.

Η Νορβηγία αποτέλεσε για μένα ένα καθοριστικό στάδιο στην εξέλιξή μου, τόσο επιστημονικά όσο και επαγγελματικά, κοινωνικά και προσωπικά. Με έκανε να επαναπροσδιορίσω τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμουν πολλά πράγματα, γιατί είναι μια χώρα που μοιάζει με την Ελλάδα σε αρκετά σημεία. Έχει τεράστια ακτογραμμή με τα φιορδ, είναι ορεινή, έχει ανεπτυγμένη ναυτιλία και φυσικό πλούτο. Παρά τα κοινά μας όμως στη Νορβηγία προσεγγίζουν τις καταστάσεις με πολύ διαφορετικό τρόπο. Από αυτή τη διαφορά προσέγγισης μπορούμε να αντλήσουμε σημαντικά διδάγματα και να προσαρμόσουμε ορισμένες καλές πρακτικές στα δικά μας δεδομένα. Όσον αφορά στον κλάδο των υδρογονανθράκων, η Νορβηγία θεωρείται παγκοσμίως το πιο επιτυχημένο παράδειγμα αξιοποίησης φυσικού πλούτου προς όφελος της κοινωνίας. Καταφέρνουν να διαχειρίζονται τα ενεργειακά τους αποθέματα με υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθησίας, επιτυγχάνοντας τη χρυσή τομή: αξιοποίηση των φυσικών πόρων με σεβασμό στο περιβάλλον και μέγιστη επιστροφή του οφέλους στην κοινωνία.

Ως διευθύνων σύμβουλος της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων (ΕΔΕΥΕΠ) ποιες είναι οι βασικές προτεραιότητές σας για τη διαχείριση των υδρογονανθράκων και την ενεργειακή μετάβαση στην Ελλάδα;

Πρόκειται για τον πυρήνα όσων κάνουμε στην ΕΔΕΥΕΠ σε καθημερινή βάση. Τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα έχει στρέψει το ενδιαφέρον της στην εξερεύνηση υδρογονανθράκων σε απομακρυσμένες περιοχές, σε μεγάλα θαλάσσια βάθη, σε περιοχές δηλαδή που γενικότερα μέχρι πρότινος δεν είχαν εξερευνηθεί. Ο στόχος είναι να διαπιστωθεί αν υπάρχουν οικονομικά απολήψιμα κοιτάσματα, κάτι που είναι ιδιαίτερα σημαντικό στο σημερινό ενεργειακό πλαίσιο. Κι αυτό γιατί, αυτή τη στιγμή μία από τις διαστάσεις της ενεργειακής μετάβασης για την Ευρώπη εκτός από το περιβάλλον, το οποίο είναι το πρωταρχικό, είναι η διάσταση της ενεργειακής της ανεξαρτησίας. Φυσικά υπάρχουν ευρωπαϊκές χώρες οι οποίες είχαν υδρογονάνθρακες, όμως η πολυετής εκμετάλλευσή τους έχει οδηγήσει σχεδόν στην εξάντληση των αντίστοιχων κοιτασμάτων.

Η Ελλάδα αποτελεί μία από τις τελευταίες περιοχές της Ευρώπης που δεν έχει εξερευνηθεί. Ενδεχομένως λοιπόν να διαθέτει στο υπέδαφός της σημαντικά κοιτάσματα φυσικού αερίου, τα οποία είναι κρίσιμα για την ενεργειακή μετάβαση, για την επιτυχημένη και οικονομικά ανεκτή ενεργειακή μετάβαση της Ευρώπης αλλά προφανώς και της Ελλάδας. Οι υδρογονάνθρακες συνιστούν επομένως μία πολύ σημαντική παράμετρο στα ενεργειακά μας. Το 2022 κάναμε μια εκτίμηση κοιτώντας τα στοιχεία που διαθέταμε και με συντηρητικές παραδοχές προέ-

Geophysical surveys in Crete

κυψε ότι ακόμα και ένα μέρος αυτών των κοιτασμάτων μόνο να επιβεβαιωθεί, θα μπορούσαμε να υπερκαλύψουμε τις εθνικές μας ανάγκες. Είμαστε άλλωστε μία μικρή χώρα, χωρίς τεράστια κατανάλωση. Υπάρχουν λοιπόν στόχοι που φαίνονται δυνητικά πολύ σημαντικοί έως και world class.

Στην παρούσα φάση είναι εξαιρετικά σημαντικό να μείνουμε προσηλωμένοι σε αυτήν την προσπάθεια. Αναγνωρίζεται διεθνώς πλέον ότι θα χρειαστούμε κάθε μορφής ενέργειας τα επόμενα χρόνια. Και η στροφή ιδιαίτερα στο φυσικό αέριο, το οποίο είναι η πιο καθαρή μορφή ενέργειας σε σχέση με τα υπόλοιπα ορυκτά καύσιμα, νομίζω θα μπορούσε να ενισχύσει και οικονομικά την προσπάθεια της μετάβασης αλλά και να προσδώσει στην Ελλάδα μεγαλύτερη περιφερειακή σημασία και επιρροή. Συνεπώς, δουλεύουμε εντατικά σε αυτήν την κατεύθυνση. Είμαστε πολύ χαρούμενοι με την πρόσφατη εκδήλωση ενδιαφέροντος για έρευνα υδρογονανθράκων σε νέες περιοχές από τη Chevron. Μετά την παρουσία της ExxonMobil, της HELLENiQ ENERGY και της Energean, το να έρθει και η Chevron στην Ελλάδα ενισχύει πάρα πολύ τις προοπτικές να έχουμε επιτυχία στην προσπάθεια αυτή. Και δίνουμε πλέον βάρος στην εκτέλεση του διεθνούς διαγωνισμού, ώστε να περάσουμε το συντομότερο δυνατό στις νέες παραχωρήσεις, με τους ίδιους ταχείς ρυθμούς που έχουμε ακολουθήσει τα τελευταία χρόνια με τις έρευνες.

Ποια είναι η γνώμη όπως για τον ρόλο της Ελλάδας στο ενεργειακό τοπίο της Ευρώπης και αν θα μπορούσε να γίνει κόμβος για τη μετάβαση της πράσινης ενέργειας;

Προανέφερα ότι ενδεχομένως η Ελλάδα να είναι μια από τις τελευταίες περιοχές στην Ευρώπη που διαθέτει σημαντικά κοιτάσματα. Εάν πράγματι διαθέτουμε αυτά τα σημαντικά κοιτάσματα είναι ένα κρίσιμο ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί. Επίσης, η Ελλάδα λόγω της γεωγραφικής της θέσης είναι σε ένα σημείο που ενώνει διαφορετικές ηπείρους. Η παρουσία συνεπώς κοιτασμάτων στην Ανατολική Μεσόγειο μπορεί να προσδώσει παραγωγικές δυνατότητες στην Ελλάδα, ενώ ταυτόχρονα να λειτουργήσει ως διαμετακομιστικός ενεργειακός κόμβος αλλά και ως εξαγωγέας ενέργειας προς την «διψασμένη» ευρωπαϊκή αγορά.

Και πέρα από τους υδρογονάνθρακες, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η Ελλάδα είναι μια πλούσια χώρα, έχει έναν τεράστιο φυσικό πλούτο σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Έχουμε ηλιοφάνεια, ενώ στο Αιγαίο πέλαγος το δυναμικό της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας είναι το πλέον ανταγωνιστικό στην κεντρική Ανατολική Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα. Συνεπώς, ειλικρινά το πιστεύω ότι η Ελλάδα στη συγκυρία αυτή της ενεργειακής μετάβασης, η οποία χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια να είναι φιλική προς το περιβάλλον όσο περισσότερο γίνεται, έρχεται με ξεκάθαρα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Ξεκινώντας από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, θεωρώ ότι αν εντοπιστούν και τα πολυπόθητα κοιτάσματα φυσικού αερίου αυτό θα μπορούσε να κάνει τη μεγάλη διαφορά. Με τον τρόπο αυτό θα καταστούμε ενεργειακός κόμβος παραγωγής και εξαγωγής ενέργειας στις γειτονικές χώρες.

Επιπλέον, ως προς τη βιωσιμότητα και την ενεργειακή μετάβαση, η τρίτη από τις δράσεις και αρμοδιότητες της ΕΔΕΥΕΠ είναι ο κλάδος του CCS, η δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε υπόγειες αποθήκες. Ο κλάδος αυτός δεν είναι ούτε τυχαίος ούτε συγκυριακός αλλά πρόκειται για μία πραγματικά στρατηγική επιλογή. Η αναγκαία παράταση της χρήσης των υδρογονανθράκων δεν μας αφήνει αδιάφορους απέναντι στις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Το αντίθετο, γι' αυτό και δημιουργούμε τις απαραίτητες υποδομές με έργα CCS που αφαιρούν CO₂ από τις ρυπογόνες βιομηχανίες που δεν έχουν εναλλακτική λύση (αλλά και πιθανόν στο μέλλον κατευθειάν από την ατμόσφαιρα) για να αποθηκευτεί γεωλογικά στο υπέδαφος. Άρα είναι και αυτή μια πρωτοβουλία και ένα σύνολο έργων που έρχονται και συμπληρώνουν τη βιώσιμη διαχείριση του ενεργειακού μας ορυκτού πλούτου, ενδυναμώνοντας τις προοπτικές της χώρας.

Έτσι κλείνει και ο κύκλος του διοξειδίου του άνθρακα που επιστρέφει στους γεωλογικούς σχηματισμούς από τους οποίους εξορύχθηκε.

Ακριβώς!

Μικροσκοπική εικόνα μητρικού πετρώματος υδρογονανθράκων του Ελλαδικού χώρου

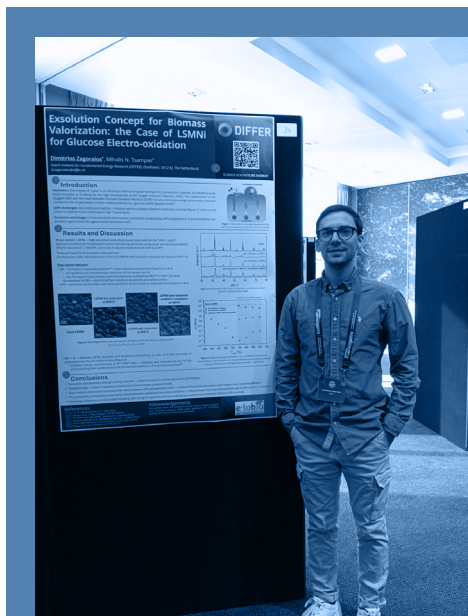
«...Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ»

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΑΓΟΡΑΙΟΣ

POSTDOCTORAL RESEARCHER

CATALYTIC AND ELECTROCHEMICAL PROCESSES FOR ENERGY APPLICATIONS (CEPEA)

DIFFER (DUTCH INSTITUTE FOR FUNDAMENTAL ENERGY RESEARCH), EINDHOVEN, THE NETHERLANDS

Ονομάζομαι Δημήτριος Ζαγοραίος και κατάγομαι από την Άνδρο. Το όνειρο μου να γίνω Χημικός Μηχανικός γεννήθηκε στο Γυμνάσιο, όταν στο πλαίσιο του μαθήματος του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού μας ζητήθηκε να γράψουμε μία εργασία αναφορικά με το επάγγελμα το οποίο θα θέλαμε να ακολουθήσουμε. Το όνειρο μου έγινε πραγματικότητα και το 2012 έγινα φοιτητής στο τμήμα Χημικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, το οποίο είναι αναγνωρισμένο για τις πολυάριθμες διακρίσεις του στον ακαδημαϊκό και επιστημονικό τομέα. Τι να πρωτοθυμηθώ από εκείνη την περίοδο; Τα φοιτητικά εργαστήρια, το άγχος των πρώτων εξετάσεων, τις φιλίες που γεννήθηκαν, την πρώτη μου παρουσίαση στο συνέδριο Χημικής Μηχανικής στη Θεσσαλονίκη, τις ομαδικές εργασίες σε κάποια από τα αναγνωστήρια/καφετέριες, το καρναβάλι, το φαγητό στην Εστία, τον απρόβλεπτο καιρό και πολλά άλλα που σίγουρα μου διαφεύγουν.

Κατά το τελευταίο έτος των σπουδών, εκπόνησα τη διπλωματική μου εργασία στο εργαστήριο Χημικών Διεργασιών και Ηλεκτροχημείας υπό την επίβλεψη του ομότιμου πλέον καθηγητή κ. Κωνσταντίνου Βαγενά, μελετώντας το φαινόμενο της Ηλεκτροχημικής Ενίσχυσης της Κατάλυσης σε μη υποστηριγμένα μεταλλικά νανοσωματίδια. Εκτός από τις επιστημονικές γνώσεις και την κριτική σκέψη, ο κ. Βαγενάς μου μετέδωσε την αγάπη για την έρευνα και την επιστήμη και μου έμαθε τη σημασία της συνεχούς αναζήτησης και επαφής με το αντικείμενο. Η ολοκλήρωση των προπτυχιακών μου σπουδών σφραγίστηκε με τη διάκρισή μου μέσω δύο σημαντικών βραβείων: από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας και το Πανεπιστήμιο Πατρών, σε αναγνώριση της ακαδημαϊκής μου επίδοσης ως αριστεύσαντα απόφοιτο του τμήματος Χημικών Μηχανικών.

Χωρίς δεύτερη σκέψη αποφάσισα να συνεχίσω τις σπουδές μου στο ίδιο τμήμα και έτσι ξεκίνησα το διδακτορικό μου. Ακολούθησαν τέσσερα απαιτητικά αλλά συνάμα δημιουργικά χρόνια, όπου οδήγησαν σε συμμετοχές σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια, καθώς και σε συνεργασίες με διακεκριμένους καθηγητές και ερευνητές του εξωτερικού. Το 2020 είχα την ευκαιρία να επισκεφθώ το τμήμα Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου της Οτάβα στον Καναδά υπό την επίβλεψη της καθηγήτριας κ. Elena Baranova, όπου ασχολήθηκα με νέες τεχνικές σύνθεσης καταλυτών. Παράλληλα, είχα την τιμή να συνεργαστώ με την ερευνητική ομάδα του καθηγητή κ. Yuriy Roman από το MIT της Αμερικής. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής δημοσιεύτηκαν επιστημονικά άρθρα σε διεθνή περιοδικά.

Στη διατριβή μου μελέτησα για πρώτη φορά την Ηλεκτροχημική Ενίσχυση της Κατάλυσης σε νανοδιεσπαρμένους καταλύτες (όπου φορέας είναι ένας p-type ημιαγωγός), καθώς και σε μη ευγενή μέταλλα μετάπτωσης σε αντιδράσεις περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. Επιβλέποντες της εργασίας μου ήταν οι καθηγητές κ. Κωνσταντίνος Βαγενάς και κ. Αλέξανδρος Κατσαούνης. Μετά την επιτυχή εκπόνηση της εργασίας μου ήμουν έτοιμος να ξεκινήσω την καριέρα μου ως Χημικός Μηχανικός. Ωστόσο, έπρεπε πρώτα να εκπληρώσω την υποχρεωτική στρατιωτική μου θητεία. Αν και φαινομενικά απομακρύνθηκα από την επιστήμη, η εμπειρία αποδείχθηκε μάλλον θετική, καθώς αποτέλεσε μια έμμεση επαφή με το αντικείμενο. Στη μονάδα όπου υπηρέ-

τησα συμμετείχα στην ανακύκλωση αντιψυκτικού υγρού, εργαζόμενος τα πρωινά στο χημείο και στη μονάδα ανακύκλωσης, ενώ τα απογεύματα γυρνούσα στη σκοπιά. Ο χρόνος πέρασε και ακολούθησε η αναζήτηση εργασίας. Σχεδόν τέσσερις μήνες μετά, εντάχθηκα στο δυναμικό της Elval Colour, εταιρίας του ομίλου Βιοχάλκο, όπου εργάστηκα ως Μηχανικός Παραγωγής. Η επαφή μου με τη βιομηχανία αποτέλεσε μοναδική εμπειρία καθώς συνέβαλε στην ανάπτυξη και εξέλιξη δεξιοτήτων όπως η προσαρμοστικότητα, η διαχείριση χρόνου, η άμεση και αποτελεσματική λήψη αποφάσεων και η επικοινωνία.

Πριν από περίπου έναν χρόνο πήρα την απόφαση να μετακομίσω στο εξωτερικό και εντάχθηκα στην ερευνητική ομάδα του κ. Μιχάλη Τσάμπα και στο ερευνητικό ινστιτούτο DIFFER (Dutch Institute for Fundamental Energy Research) που βρίσκεται στο Αϊντχόφεν της Ολλανδίας. Σήμερα εργάζομαι ως Μεταδιδακτορικός Ερευνητής (Postdoctoral Researcher) με αντικείμενο έρευνας την παραγωγή πράσινου υδρογόνου μέσω της ηλεκτροχημικής διάσπασης του νερού και της αξιοποίησης της βιομάζας προς παραγωγή προϊόντων προστιθέμενης αξίας, με στόχο την ηλεκτροποίηση της χημικής βιομηχανίας. Το πράσινο υδρογόνο αποτελεί βασικό πυλώνα για την ενεργειακή μετάβαση σε μια βιώσιμη κοινωνία, καθιστώντας τη μελέτη γύρω από την παραγωγή και αποθήκευσή του πιο επίκαιρη και αναγκαία από ποτέ.

Η συνέχιση της ερευνητικής μου καριέρας σε ένα ινστιτούτο του εξωτερικού προσφέρει την ευκαιρία να εξελίξω τις επιστημονικές μου δεξιότητες σε ένα δυναμικό περιβάλλον, μέσω της ευκολότερης πρόσβασης σε σύγχρονες υποδομές και εξειδικευμένες τεχνικές, ενώ παράλληλα παρέχει τη δυνατότητα να προσαρμοστώ σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία, με την επαφή με πολλές και διαφορετικές κουλτούρες και κοινωνικές αξίες. Οι σπουδές μου στο τμήμα Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών ήταν θεμέλιο για την επαγγελματική μου πορεία, καθώς μου πρόσφεραν τις απαραίτητες γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία ώστε να μπορέσω να ανταποκριθώ στις προκλήσεις που ακολούθησαν.

«Συνέβη στην Πάτρα»

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΙΚΡΟΑΦΗΓΗΣΗΣ

<https://www.upatras.gr/wp-content/uploads/2025/06/@up23.pdf>

Το περιοδικό @Up ευχαριστεί όσους πήραν μέρος στον διαγωνισμό μικροαφήγησης, που διοργάνωσε σε συνεργασία με το Ιστολόγιο Ιστορίες Μπονζάι. Η αισθητική του μικρού. Ένα ιστολόγιο για το μικρό διήγημα από το περιοδικό Πλανόδιον (<https://bonsaistoriesflashfiction.wordpress.com/>).

Το περιοδικό ευχαριστεί και τα μέλη της επιτροπής που διάβασαν τα μικροαφηγήματα και ψήφισαν τα τρία που θεώρησαν αισθητικά αρτιότερα.

ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΑΝ οι συγγραφείς και εκδότες του Ιστολογίου Ηρώ Νικοπούλου και Γιάννης Πατίλης, η Κατερίνα Κωστίου (Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας) και η Ανδρονίκη Χρυσάφη (Δρ Νεοελληνικής Φιλολογίας-μέλος ΕΔΙΠ).

Η Επιτροπή προέκρινε τα μικροαφηγήματα των παρακάτω συμμετεχόντων, τους οποίους συγχαίρει θερμά και εύχεται να συνεχίσουν:

Δημήτρης Μπαλτάς, «Η λύτρωση»

Μαρίνα Τριανταφυλλίδη, «Η αρραβωνιαστικά του Άδη»

Βασίλης Παπαδόπουλος, «Υπόθεση Φραγκόπουλου»

Τα διηγήματα δημοσιεύονται στο παρόν τεύχος και θα αναδημοσιευτούν στο ηλεκτρονικό περιοδικό Ιστορίες Μπονζάι.

Το ισχνό φως της θολής κίτρινης λάμπας φώτιζε το ανήλιαγο ημιμπόγειο. Εκκωφαντική η ηχώ του συρμού κατέκλυζε το στενό της Καψάλη. Ο Σ. καθόταν στο γραφείο ολοκληρώνοντας ένα γράμμα. Μόλις το τελείωσε, το υπέγραψε “Με αιώνια πίστη. Ευγνώμων, Σ. 8 Νοεμβρίου 2013” και το έκλεισε σε έναν κίτρινο φάκελο χωρίς να συμπληρώσει τη θέση του αποστολέα. Φόρεσε το γκρι παλτό του και βγήκε βιαστικά απ’ το δωμάτιο. Πήρε τον δρόμο για τη Μαιζώνος. Στο ταχυδρομείο περίμενε στην ουρά. Όταν βγήκε, έριχνε ψιλόβροχο και είχε συννεφιάσει, σήκωσε τον γιακά του και προχώρησε ως την πλατεία Όλγας. Στο γωνιακό περίπτερο κοντοστάθηκε κοιτώντας τους τίτλους των εφημερίδων. «ΣΤΥΓΕΡΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ. 22ΑΧΡΟΝΗ ΣΚΟΤΩΣΕ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΦΕΡΝΟΝΤΑΣ ΤΗΣ 18 ΜΑΧΑΙΡΙΕΣ ΣΤΟ ΣΤΗΘΟΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΛΑΙΜΟ». Πήρε την εφημερίδα και χώθηκε στο πρώτο καφενείο που βρήκε, επί της Κορίνθου στη διασταύρωση με την Κολοκοτρώνη. Τίναξε το παλτό του και κάθισε.

- Καλημέρα, τι να σας φέρω;

- Έναν ελληνικό, διπλό, σκέτο.

Διάβασε το ρεπορτάζ. “Κατά την απολογία της η 22άχρονη ισχυρίστηκε ότι η μητέρα της ήταν αλκοολική και αυταρχική με ολοένα και πιο συχνά ξεσπάσματα βίας στην ίδια και τον αδερφό της. Παράλληλα την υποχρέωνε να κάνει οποιαδήποτε δουλειά ή θελήματα, της έπαιρνε τα λεφτά και την ξυλοκοπούσε. Παραδέχτηκε ότι τη δολοφόνησε εν βρασμώ. Φως στην υπόθεση αναμένεται να ρίξει η απολογία του μεγαλύτερου αδερφού της δράστιδος, τα ίχνη του οποίου όμως δεν έχουν εντοπιστεί από τις Αρχές. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο αδερφός της 22άχρονης είχε εξαφανιστεί μετά από ένα βίαιο καυγά με τη μητέρα του.”

Ο Σ. βγαίνοντας από το καφενείο περιπλανήθηκε για ώρα και κάθισε στα σκαλιά της Γεροκωστοπούλου. Κοίταξε τον ουρανό, τα σύννεφα είχαν διαλυθεί, η ψιλή βροχή είχε σταματήσει εδώ και ώρα. Μια αχτίδα ήλιου φώτιζε δειλά το πρόσωπό του. Η σκοτεινιά έφευγε...

Η ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΤΙΚΙΑ ΤΟΥ ΑΔΗ

MARINA TRIANTAΦΥΛΛΙΔΗ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

1990

Γεννήθηκες με καισαρική στην Πολυκλινική Πατρών. Η μαμά σου ξύπνησε, είπε: «είναι ίδια ο πατέρας της» και ξανακοιμήθηκε. Είχε κάνει τάμα στην Αγία Αναστασία.

Αναστασία Αλεξίου, 4,5 κιλά.

1991

Οι κόρες των ματιών σου άρχισαν να κινούνται δεξιά-αριστερά. Πρώτη διάγνωση: νυσταγμός.

1992

Ο γιατρός ψιθύριζε με τους ειδικευόμενούς του, σαν να μην υπήρχε κανένας άλλος. Η μαμά τον διέκοψε, «Θα μας πείτε τι έχει;»

Ψυχρά: «Θα χρειαστεί γυαλιά».

Σαν τον Τειρεσία, προφήτευσε: «Στα δεκαπέντε θα χάσει την όρασή της. Ένας σπάνιος ιός· ξέρουμε λίγα γι' αυτόν. Οι στατιστικές δεν υπόσχονται πολλά».

1998

Απώλεια 80%. Έβλεπες σκιές. Αναγνώριζες τις γραμμές των τετραδίων σου, και διέκρινες το φορτηγάκι του παππού σταθμευμένο την ώρα που σχόλαγες από το σχολείο του δήμου Μεσσάτιδος. Ήθελες να δείχνεις χαρούμενη. Μαρτύριο το σχολείο. Τα παιδιά εξασκούσαν την υπεροχή τους. Η δασκάλα σε χαστούκιζε για λάθος αριθμό.

2005

Εξέλιξη στο σκοτάδι. Πυρετός ακατέβατος και ύπνος σαν θάνατος. Όλο το καλοκαίρι. Οικειότητα με τον ιό. Τον φώναζες Άδη. Τον έβλεπες μπροστά στα μάτια σου κι ας ήταν αόρατος. Σε έκανε να νιώθεις διαφορετική. Ο καλύτερός σου φίλος: ο Louis Braille.

2008

Σαν τον Σίσυφο έφτασες στις Πανελλήνιες.

Εισαγωγή στο Πανεπιστήμιο. Ο αγαπημένος σου χώρος. Μεγάλες προσδοκίες και μια μοιραία συνάντηση: ο μέντορας με τη βελούδινη φωνή. Τον Άδη βέβαια τον κουβαλούσες πάντα μαζί σου. Άδη, Αδούλη, χρειάζομαι χρόνο.

2010

Δεν μπορείς πια να φανταστείς τη ζωή σου χωρίς τη λογοτεχνία. Ο μέντοράς σου το κατάλαβε.

2012

Η Αθήνα μοναχική. Άφησες την πόλη σου. Νοσταλγία. Η βελούδινη φωνή του στο αμφιθέατρο σου λείπει. Και τα Ψηλά Αλώνια.

Μια απιστία. Άδη, Αδούλη, είναι ένας ζηλιάρης αόμματος νεαρός. Περαστικός.

2014

Επιστροφή. Σου λείπει η δουλειά σου με τον μικρό που δίδασκες, αλλά οι προσδοκίες ανθίζουν μαζί με όλα τα δηλητηριασμένα δώρα του Άδη. Άδη, Αδούλη, χρειάζομαι χρόνο.

Στις 3 Νοεμβρίου 1896, στην πλατεία Γεωργίου Α', ο τραπεζίτης Διονύσιος Φραγκόπουλος δολοφονήθηκε με μαχαίρι από τον Δημήτριο Ματσάλη. Σύσσωμη η Πάτρα θρήνησε την απώλεια του ευεργέτη και ευπατρίδη.

Ο Φραγκόπουλος κυριαρχεί στην οικονομική ζωή της Πάτρας. Ο θάνατος της οικογένειάς του σε σιδηροδρομικό δυστύχημα στη Γερμανία τον συγκλονίζει.

Εμφανίζεται ο ετεροθαλής αδερφός του Φραγκόπουλου, Pierre Menard, νόθος γιος του Ιωάννη Φραγκόπουλου.

Ο Menard εκβιάζει τον Φραγκόπουλο, αποσπώντας του χρήματα με την απειλή πως θα αμαυρώσει το όνομα της οικογένειας.

Ο Menard - γνωστός ως "Φάντασμα"- επιδίδεται στο λαθρεμπόριο σε Ελλάδα και Ιταλία.

Ο Φραγκόπουλος χτίζει σχολεία, στηρίζει εμπόρους με άτοκα δάνεια. Αναθέτει στον Τσίλερ την ανέγερση του θεάτρου "Απόλλων", του οποίου είναι ο αφανής χρηματοδότης.

Η Ιταλική κυβέρνηση αρχίζει έρευνες υπό τον αντισυνταγματάρχη Baltasarre Fosco. Ο Fosco γίνεται μέλος της οργάνωσης του Menard χωρίς ποτέ να τον συναντήσει. Προσπαθώντας να βρει στοιχεία για τον Menard, ο Fosco έρχεται αντιμέτωπος με το αδιανόητο: Ο Menard δεν είναι άλλος από τον ίδιο τον Φραγκόπουλο. Ο Fosco αποφασίζει να επισκεφτεί τον Φραγκόπουλο.

Ο Φραγκόπουλος δέχεται την επίσκεψη του Fosco. Ο αντισυνταγματάρχης του μιλά ανοιχτά. Έχει στοιχεία για όλες τις δραστηριότητές του καθώς και τη διπλή του ταυτότητα. Γιατί όμως του τα λέει όλα αυτά; Είναι η σειρά του Φραγκόπουλου να έρθει αντιμέτωπος με το απίστευτο. Ο Fosco του προτείνει το εξής: Ο Menard θα διατάξει τη δολοφονία του Φραγκόπουλου. Ο Φραγκόπουλος θα πεθάνει σαν μάρτυρας. Ο Fosco θα εξαρθρώσει την οργάνωση του Menard, θα κερδίσει προαγωγές, μετάλλια. Οι έρευνες για τον εντοπισμό του Menard θα αποβούν άκαρπες, η πραγματική του ταυτότητα δεν θα αποκαλυφθεί και το όνομα του Φραγκόπουλου θα μείνει ακηλίδωτο.

Στις 3 Νοεμβρίου 1896, στην πλατεία Γεωργίου Α', ο τραπεζίτης Διονύσιος Φραγκόπουλος δολοφονήθηκε με μαχαίρι από τον Δημήτριο Ματσάλη. Σύσσωμη η Πάτρα θρήνησε την απώλεια του ευεργέτη και ευπατρίδη.

Η φωτογραφία έχει τραβηχτεί στις 20 Μαΐου 1989, στην οδό Αγίου Ανδρέου, στην Πάτρα, έξω από το ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρεττανία». Ο Μανόλης Αναγνωστάκης αναζητά τα ίχνη του Μιχαήλ Μητσάκη, ο οποίος περιγράφει το συγκεκριμένο ξενοδοχείο στον *Αυτόχειρα* (1895). Το αφήγημα είχε ενταχτεί στη σειρά της Νεφέλης που επιμελούνταν ο Αναγνωστάκης «Η πεζογραφική μας παράδοση». Η σειρά παρουσιάστηκε τότε στο βιβλιοπωλείο της πόλης «Πολύεδρο» και, στην ουσία, εγκαινίαζε μια συστηματική στροφή και ένα νέο γραμματολογικό ενδιαφέρον για την πεζογραφία του 19ου αιώνα. Στο ξενοδοχείο, ο αφηγητής του Μητσάκη μαθαίνει ότι αυτοκτόνησε κάποιος άγνωστος, πιθανώς ερχόμενος από την Σμύρνη. Το σημείωμα του αυτόχειρα γράφει: «Αυτοκτονώ. Ας μην ενοχληθεί κανείς». Απέναντι σε αυτή τη μοναχική επιλογή του αυτόχειρα, ο Μητσάκης αντιπαραθέτει την καθημερινή βουή της πόλης, προβάλλοντας ειρωνικά την αδιαφορία του πλήθους για την αυτοκτονία:

«Η οδός Αγίου Ανδρέα ήταν πλήρης κόσμου, ο οποίος επηγαينوήρχετο, και προς το μέρος της ιδίως όπου είναι μαζωμένα τα μπακάλικά, κοντά εις το Λεσχίδιον, ανεκινείτο πολυθόρυβος. Έφεγγαν εκείνα, υπό την παλλομένην προ αυτών γραμμήν του γκαζ, με την σειράν των βαρελιών τα οποία παρετάσσοντο εις μήκος έμπροσθεν των θυρών ή των παραθύρων των, βομβούντ' από τον κρότον τον αδιάκοπον των πληττομένων παλαντζών ή των μετρουμένων κερμάτων ή των συγκρουόμενων ποτηριών, από τον ήχον των βημάτων, από την βοήν των συνομιλιών, ενώ οσμή βαρεία σαρδέλας και τυριού εξώρμα εξ εκάστου, και τα μπακαλόπαιδα στεκόμενα ορθοί φρουροί των βαρελιών με την κατάβρεχτην ποδιά των έβαλλαν κραυγάς οξείας διαλαλούντα το εμπόρευμα. Και μεταξύ του πλήθους τούτου, επηγαينوήρχοντο επίσης, άλλοι πωληταί, φωνάζοντες κι αυτοί, αίροντες χειροφόρητον το μαγαζί των, και κηρύττοντες, ούτος μεν τα ψάριά του, εκείνος δε τ' αυγά του, και ο τρίτος τα λαχανικά του».

